

guia de finances per a no financers

Finances per a no finances

Per incorporar la informació financera
a la presa de decisions diària

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Comerç,
Indústria i Energia

**Institut d'Innovació
Empresarial
de les Illes Balears**

COORDINACIÓ DEL PROJECTE

Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears
Servei d'Informació i Formació

GUIA DE FINANCES PER A NO FINANCERS

Per incorporar la informació
financera a la presa
de decisions diàries

Ha col·laborat:

Àrea econòmica financera de
Tea-Cegos Deployment

EDICIÓ

Institut d'Innovació Empresarial
de les Illes Balears

Ha coordinat la guia:

Pilar Jordi

IMPRESSIÓ

Gràfiques Planisi

ISBN: 84-923464-7-7

Dipòsit legal: PM 1492 - 2005

1ª edició: maig 2009

sumari

---

0. Introducció	11
1. El Cicle del capital invertit	12
2. Comptabilitat i finances	20
3. Els estats financers	24
4. L'estructura del balanç	34
5. El càlcul del resultat d'exercici	50
6. Models de compte de resultats	58
Vocabulari financer bàsic	63
Breu diccionari anglès-català-castellà	77

0. INTRODUCCIÓ

Aquesta guia està dirigida a professionals que no pertanyen a l'àrea financera de l'empresa. El seu objectiu és contribuir a la seva formació en matèria comptable i financera. No es pretén que en acabar la guia siguin especialistes en aquestes matèries, sinó que siguin capaços d'entendre la documentació de caràcter comptable i financer que reben i d'integrar la informació que conté amb la que forma part de la seva especialitat amb l'objectiu de millorar la presa de decisions.

Per tal d'atènyer aquest objectiu haurem de treballar les següents àrees de coneixement:

- ▶ El cicle del capital invertit
- ▶ Conceptes de base de comptabilitat i finances
- ▶ Els estats comptables segons el PGC 2007
- ▶ Costos i comptabilitat de gestió
- ▶ Anàlisi dels estats comptables
- ▶ Pressupostos
- ▶ Anàlisi d'inversions.

S'hi adjunten dos annexos:

Diccionari economicofinancer anglès-català.

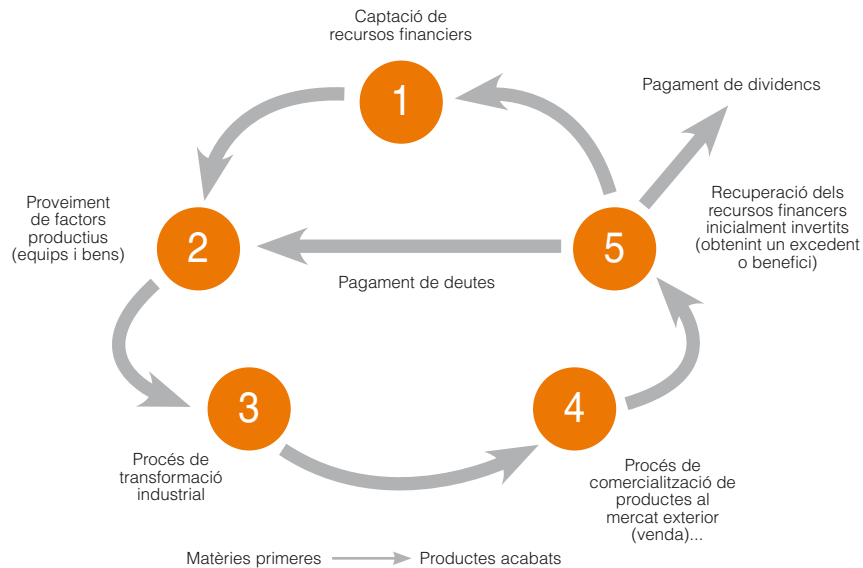
Glossari de termes econòmics i financers.

1. EL CICLE DEL CAPITAL INVERTIT

Situem-nos en una empresa industrial de producció múltiple, a la qual a partir de diversos tipus de matèries primeres (MP1, MP2,...) s'elaboren múltiples productes acabats (P1, P2,...) que es comercialitzen en mercats diferents:

En aquesta empresa (com en totes) es produeix l'anomenat cicle del capital invertit, que es representa en el gràfic següent:

L'empresa adquireix recursos financers (diners) per invertir-los en la seva activitat mercantil. Pot obtenir aquests recursos tant dels seus socis o accionistes (recursos propis o patrimoni net) com d'entitats financeres subministradores de diners, a curt o a llarg termini (recursos aliens). Els recursos aliens obtinguts s'han de tornar a curt termini (menys de dotze mesos) o bé a llarg termini (més d'un any). Per aquests recursos subministrats a l'empresa es cobren uns interessos, que són el cost del capital aliè o dels recursos aliens (passiu remunerat).

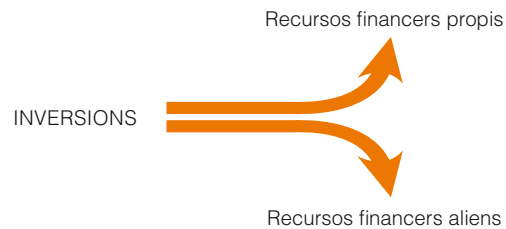
Ens trobam a la **fase 1** del cicle de capital. Per tant, ja sabem que l'empresa pot obtenir recursos financers de dues fonts diferents:

Dels seus socis o accionistes → **PATRIMONI NET**

D'entitats financeres → **RECURSOS ALIENS**

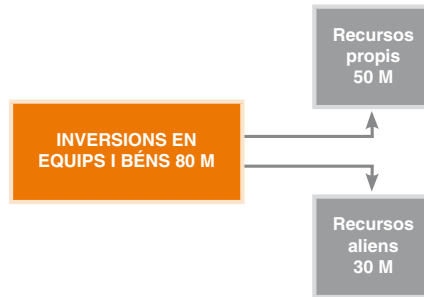
Amb aquests recursos l'empresa comença a realitzar les inversions necessàries (equips i béns) per dur a terme la seva activitat mercantil. Som a la **fase 2**.

Així, l'empresa comença a realitzar inversions a partir dels recursos financers que ha obtingut:

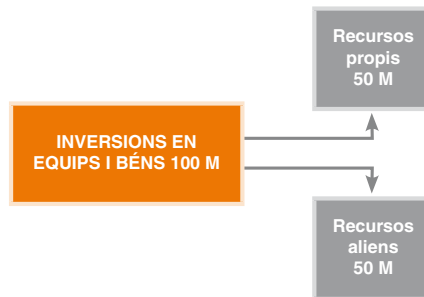
Es a dir, l'empresa converteix o transforma els diners rebuts en unes inversions en equips i béns, necessàries per a dur a terme la seva activitat.

Si ha obtingut recursos dels seus accionistes per un import de 50 M i d'entitats financeres per un import de 30 M, i amb aquests recursos adquireix equips i béns, la seva situació és aquesta:

Ara bé, l'empresa no només fa adquisicions o realitza inversions pagant al comptat, sinó que pot adquirir béns i equips endeutant-se o comprant a crèdit. Si suposam que a més de les inversions anteriors adquireix altres béns a crèdit per un import de 20 M, això significa que **l'empresa finança una part de les seves inversions recolzant-se en el crèdit concedit pels proveïdors.**

Aquest finançament també forma part dels recursos aliens aconseguits per l'empresa. La seva situació seria doncs la que reflecteix l'esquema següent:

Amb aquests 100 M, l'empresa porta a terme la seva activitat mercantil, que en el cas d'una empresa industrial suposa:

transformar matèries primeres en productes acabats → **Fase 3**

comercialitzar (vendre, normalment a crèdit) aquests productes en diversos mercats → **Fase 4**

recuperar finalment els recursos financers invertits mitjançant el cobrament de les vendes realitzades → **Fase 5**

i, posteriorment,

o tornar els diners rebuts (recursos aliens) i tornar a endeutar-se per continuar invertint,

o reinvertir els diners obtinguts (per reposar els béns necessaris per continuar produint) si encara no ha acabat el termini de devolució dels deutes (recursos aliens),

i, si l'empresa ha obtingut un excedent econòmic (benefici), repartir un dividend als accionistes.

S'ha tancat així el cicle d'inversió-desinversió:

diners → béns → diners

En aquest cicle del capital hi destaquen dos aspectes:

1. En primer lloc, que en aquest procés permanent d'inversió-desinversió, o procés d'inversió i recuperació de les inversions en el temps, sorgeix la necessitat de, almenys, **recuperar les inversions realitzades com a condició de supervivència**, perquè si no recupera les inversions l'empresa anirà perdent lentament el capital o recursos aportats pels socis o accionistes, ja que els recursos aliens s'han de tornar independentment de l'èxit (benefici) o fracàs (pèrdua) en l'activitat mercantil.

2. En segon lloc, que els socis o accionistes inverteixen en una empresa amb la finalitat de guanyar diners (l'ànim de lucre o de benefici està lligat a l'activitat mercantil). **L'empresa ha de guanyar diners:** ha d'obtenir un excedent econòmic, una diferència entre les vendes o ingressos d'explotació i les despeses o factors productius, adquirits i consumits durant cada període econòmic. És a dir, caldrà determinar periòdicament si ha obtingut benefici o pèrdua com a resultat de l'activitat. Si no repartís un dividend mínim als accionistes (un dividend equivalent, almenys, al rendiment d'una inversió financera en el mercat del diner), els perdria.

Per tant, **obtenir benefici és una necessitat de supervivència econòmica**. Però si tenim en compte que en una economia de mercat (com és el cas d'Espanya i d'Europa) es produeix un constant procés d'inflació o de pèrdua del valor dels diners, els diners que es van rebent ja no permeten mantenir en termes reals la mateixa inversió en productes comercials, ja que aquests s'encareixen per la inflació. L'empresa mantendria la mateixa situació anterior, però només en termes monetaris.

En aquest moment podem destacar ja aquests tres punts que defineixen el cicle de capital:

1. **L'empresa obté recursos financers** per poder dur a terme la seva activitat mercantil, bàsicament de dues grans fonts o orígens:

- dels socis o accionistes → **Patrimoni net**
- de tercers → **Recursos aliens**
(entitats inanceres, creditors, proveïdors)

2. **Amb aquests recursos financers, l'empresa realitza** inversions i, com a conseqüència, **es compleix inicialment aquesta igualtat:**

total d'inversions realitzades = total de recursos invertits

Aquesta igualtat correspon al **balanç** de la societat:

BALANÇ	
INVERSIONS	RECURSOS FINANCERS
ACTIU	PASSIU + PATRIMONI

3. L'empresa pretén no només recuperar les inversions realitzades (i poder tornar amb el temps els recursos aliens rebuts), sinó obtenir un **benefici** que li permeti mantenir el poder adquisitiu del capital o recursos financers aportats pels accionistes i, simultàniament, distribuir un **dividend** com a rendibilitat de la inversió realitzada pels accionistes.

Així doncs ens trobem ja amb el concepte de **rendibilitat**.

Podem definir la rendibilitat com la **relació entre el benefici i el capital invertit** durant un període de temps.

$$\text{Rendibilitat} = \frac{\text{Benefici}}{\text{Capital invertit}}$$

Quan parlem de benefici en l'empresa ens referim al **benefici després d'impostos**, ja que l'impost de societats, o impost sobre el benefici de les societats, s'ha de considerar com una despesa de la unitat productiva (encara que en algunes ocasions la rendibilitat es calculi a partir del benefici abans d'impostos per neutralitzar l'efecte impositiu a l'hora de comparar la rendibilitat de dues empreses situades en països diferents amb situacions fiscals diferents).

Introduïm aquí un petit apunt sobre la diferència entre el benefici obtingut segons les normes fiscals i l'obtingut a través de l'aplicació de criteris comptables.

Normes comptables → Càlcul econòmic del **resultat de l'empresa**

Normes fiscals → Determinació de la **base imposable** de l'impost de societats
(Llei de l'impost de societats)

Quan parlem de “capital invertit” en l'empresa hem de considerar el **patrimoni net** o **capital social** aportat pels accionistes **més les reserves** (beneficis reinvertits d'exercicis anteriors).

- Benefici → Benefici després d'impostos.
- Capital invertit → Patrimoni net (capital social + reserves)

Rendibilitat sobre patrimoni net o rendibilitat financera (ROE)

$$= \frac{\text{Benefici després d'impostos}}{\text{Recursos propis}} \%$$

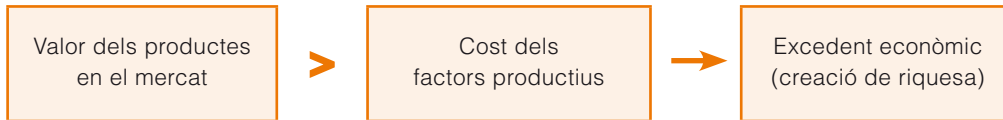
Des d'un punt de vista econòmic, podem considerar el benefici després d'impostos o la rendibilitat sobre el patrimoni net com un objectiu financer a curt termini necessari per a la supervivència de l'empresa, encara que de facto el benefici sigui més aviat un imperatiu o una exigència econòmica.

Existeixen dues condicions de supervivència econòmica a l'empresa:

1. Recuperar a través del cicle productiu de capital “una mica més” que l'import de les inversions realitzades, atès el procés de pèrdua de valor del diner en el temps (això vol dir que una part de l'excedent que s'ha d'obtenir no és benefici, o només ho és monetàriament i no en termes reals).
2. Obtenir un excedent o benefici real que permeti retribuir un dividend mínim a les accions, equivalent almenys al cost d'oportunitat en el mercat financer (benefici o rendiment que podria

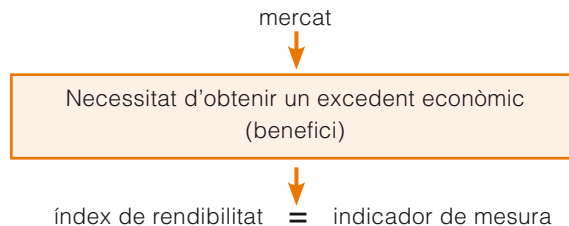
obtenir l'accionista amb una inversió de naturalesa financera). **El dividend es converteix així en el cost del patrimoni net de l'empresa.**

Qualsevol empresa que no compleixi aquestes condicions, que no creï riquesa (fent servir l'expressió de Gelinier), és a dir, que no col·loqui en un mercat competitiu els seus productes a un valor superior al cost dels factors productius que ha hagut de destruir o consumir (i en això consisteix la creació de riquesa), no pot subsistir com a organització mercantil.

Hauríem d'afegir-hi una altra condició: que l'empresa dediqui una part del benefici (un cop distribuït un dividend de les accions) per reinvertir en l'activitat mercantil, com una manera de garantir el futur incert de tota organització en un món econòmic cada vegada més turbulent i inestable. És el que Drucker anomena **"el cost de garantir un futur incert"**, de la mateixa manera que el dividend és el cost del patrimoni net. **L'empresa reinverteix per créixer i, amb el creixement, garantir el seu futur incert.**

L'índex de rendibilitat financera és l'indicador de mesura del grau en què l'empresa domina la seva activitat mercantil (industrial, comercial o de serveis), és a dir, el grau **en què aconsegueix la seva funció de creació de riquesa** en una economia de mercat:

2. COMPTABILITAT I FINANCES

(Conceptes de base)

---

1. La Comptabilitat: què és?; per a què serveix?
2. Els principis comptables
3. Les finances

1. La Comptabilitat: què és?; per a què serveix?

La comptabilitat no és més que un conjunt de normes per recollir i tractar la informació econòmica i financera que conformen un sistema d'informació a fi de facilitar tant l'anàlisi com la presa de decisions.

L'existència de la comptabilitat permet que tots els interessats en l'anàlisi i la presa de decisions estiguin segurs que la informació és comparable amb la d'altres empreses i representa la imatge fidel de l'empresa de la qual tracta.

Realment treballam amb dues comptabilitats:

Comptabilitat financera o externa: dirigida a tots els col·lectius amb interessos en l'empresa (stakeholders)

Comptabilitat de gestió o interna: dirigida als directius de l'empresa.

1.1. Comptabilitat financera o externa

Així doncs, la comptabilitat externa es confecciona d'acord amb les normes comptables (PGC RD 1514/2007) d'obligat compliment, respectant una sèrie de principis i criteris. La informació elaborada per la comptabilitat externa es presenta als comptes anuals compostos pel balanç, el compte de

pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria. L'objectiu d'aquests comptes anuals és presentar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa. Qualsevol principi o norma aplicable a la seva formulació ha de respectar sempre aquest principi.

Aquesta informació ha de complir amb els requisits de ser rellevant (útil per a la presa de decisions), fiable (lliure d'errors i neutral) i, derivant d'aquesta fiabilitat, íntegra (és íntegra quan conté de manera completa totes les dades necessàries per a la presa de decisions), a més de ser comparable (a través del temps per a la mateixa empresa i per a diverses empreses en el mateix temps) i clara (quan en base als comptes els usuaris poden formar-se judicis que facilitin la presa de decisions).

1.2. Comptabilitat de gestió o interna

La comptabilitat interna aporta informació sobre l'activitat desenvolupada per l'empresa des del punt de vista del procés intern que permet afegir valor als inputs a fi d'obtenir uns outputs, tot plegat amb la finalitat de prendre decisions que permetin optimitzar aquest procés.

2. Els principis comptables

Els principis comptables vigents segons el PGC 2007 són:

1. Principi de prudència.
2. Principi d'empresa en funcionament.
3. Principi del meritació.
4. Principi de no-compensació.
5. Principi d'uniformitat.
6. Principi d'importància relativa.

Principis	Definició
Principi de prudència.	<p>Únicament es comptabilitzen els beneficis realitzats a la data de tancament de l'exercici. Al contrari, els riscos previsibles i les pèrdues eventuais amb origen en l'exercici o en un d'anterior s'han de comptabilitzar tan aviat com es coneixin; a tal efecte es distingeixen les reversibles o potencials de les realitzades o irreversibles.</p> <p>Igualment s'han de tenir en compte tota classe de deprecacions, tant si el resultat de l'exercici és positiu com si és negatiu.</p>
Principi d'empresa en funcionament.	<p>Es considera que la gestió de l'empresa té pràcticament una duració il·limitada. En conseqüència, l'aplicació dels principis comptables no ha d'anar dirigida a determinar el valor del patrimoni a efectes de la seva alienació global o parcial, ni de l'import resultant en cas de liquidació.</p>
Principi del meritació.	<p>La imputació d'ingressos i despeses s'ha de fer en funció del corrent real de béns i serveis que aquests representen i amb independència del moment en què es produeixi el corrent monetari o financer que se'n deriva.</p>
Principi de no-compensació.	<p>En cap cas no es poden compensar les partides de l'actiu i del passiu del balanç, i les d'ingressos i despeses que integren el compte de pèrdues i guanys.</p>
Principi d'uniformitat.	<p>Un cop adoptat un criteri en l'aplicació dels principis comptables, cal mantenir-lo al llarg del temps i aplicar-lo a tots els elements patrimonials que tinguin les mateixes característiques.</p>
Principi d'importància relativa	<p>Es pot admetre la no aplicació estricta d'alguns d'aquests principis sempre que la importància relativa, en termes quantitativa, de la variació produïda per aquest fet sigui escassament significativa i no alteri els comptes anuals com a expressió de la imatge fidel.</p>

3. Les finances

Analitzen els processos d'obtenció de fons i llur posterior inversió. S'ocupen per tant de les decisions que permeten optimitzar la rendibilitat dels accionistes, garantir la liquiditat de l'empresa i mantenir el risc financer dins uns límits acceptables.

Per poder prendre decisions sobre inversió i finançament s'han de desenvolupar els processos següents:

- Anàlisi o diagnòstic econòmic financer
- Previsions financeres
- Planificació financera
- Control econòmic financer
- Política de finançament (obtenció de fons)
- Política d'inversions

3. ELS ESTATS FINANCERS

(Comptes anuals a les societats mercantils)

---

1. Balanç
2. Compte de resultats i compte de pèrdues i guanys
3. Estat de fluxos d'efectiu
4. Estat de canvis en el patrimoni net
5. Comptes anuals

1. Balanç

L'empresa necessita conèixer, del seu cicle de capital invertit, tant la situació patrimonial i financera de les inversions com els resultats obtinguts durant cada període econòmic.

Dir que l'empresa ha de conèixer quin és la seva situació patrimonial i financera equival a dir que ha de conèixer:

- quines **inversions** té realitzades en un moment concret o en quins actius ha invertit els seus recursos financers; és a dir, quina és l'estructura de les seves inversions,
- quines són simultàniament la quantia i l'estructura dels seus **recursos financers**.

Cal tenir present aquesta igualtat:

total d'inversions realitzades = total de recursos invertits

Aquesta igualtat patrimonial i la seva descripció qualitativa s'expressen comptablement en un document: el balanç o **balanç** de situació.

“El balanç ha de comprendre, amb la deguda separació, els béns i drets que constitueixen l'actiu de l'empresa, les obligacions que formen el seu passiu i el patrimoni net (els fons propis)”.

D'acord amb aquesta definició mercantil:

béns + drets = actiu de l'empresa

obligacions = passiu de l'empresa

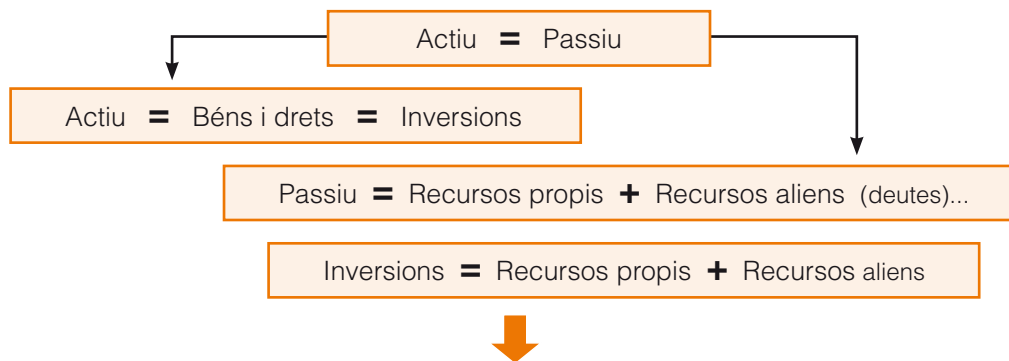
fons propis = patrimoni net

Béns, drets, obligacions i patrimoni són termes jurídics. Actiu i passiu són termes comptables.

actiu = inversions = béns + drets.

passiu = obligacions = deutes

patrimoni net = fons aportats pels accionistes o generats per l'empresa.

Aquesta identitat ens indica com l'empresa finança les inversions que necessita per realitzar la seva activitat mercantil amb patrimoni net (recursos propis) i amb recursos aliens (deutes).

Si una empresa es finança només amb recursos o fons propis:

$$\boxed{\text{Inversions}} = \boxed{\text{Patrimoni net}}$$

Aquesta situació de nivell d'endeutament zero (l'empresa no té deutes) no es dona en la realitat.

Tampoc no tendria sentit la situació inversa:

$$\boxed{\text{Inversions}} = \boxed{\text{Recursos aliens}}$$

perquè en aquest cas l'empresa no existiria.

El més freqüent és una situació intermèdia, amb un equilibri entre patrimoni net i recursos aliens que depèn de la política financera de l'empresa:

$$\boxed{\text{Inversions}} = \begin{array}{|c|} \hline \text{Patrimoni net} \\ \hline \text{Recursos aliens} \\ \hline \end{array}$$

El volum de recursos aliens defineix el **grau d'endeutament de l'empresa**.

Una empresa molt endeutada tendria una estructura com aquesta:

$$\boxed{\text{inversions}} = \begin{array}{|c|} \hline \text{patrimoni net} \\ \hline \text{recursos aliens} \\ \hline \end{array}$$

Una empresa poc endeutada tendria aquesta altra estructura:

El balanç, com a document comptable, expressa aquesta identitat bàsica, d'acord amb la valoració d'actius (inversions) i la classificació o ordenació dels fons propis i els deutes (passius aliens o exigibles).

Pel que fa a la valoració que apareix al balanç:

La norma general indica que els béns i drets es valoren pel preu d'adquisició o el cost de producció (si els ha fet l'empresa mateixa), a no ser que el preu de mercat sigui inferior. En aquest darrer cas s'utilitza el preu de mercat.

Els saldos de clients i altres drets de cobrament apareixen pel seu valor nominal.

Els deutes apareixen al passiu pel seu valor de reembors.

1.1. El balanç des d'una perspectiva financera

L'**actiu** (inversions) es classifica en un doble vessant:

- Inversions d'**actiu no corrent (fix)**, que són inversions que es mantenen a l'empresa durant més d'un cicle o període econòmic (un any), com ara la maquinària, les instal·lacions, els edificis..., però també una patent industrial (que és una inversió immaterial, al contrari que les altres, que s'anomenen inversions materials). Poden existir també inversions financeres o de naturalesa financera.

- Inversions en corrent o d'actiu corrent (circulant), que són inversions que es renoven constantment dins el període econòmic anual (les existències, els crèdits concedits als deutors o clients, els diners disponibles...).

$$\begin{aligned} \text{actiu} &= \text{actiu no corrent (AF)} + \text{actiu corrent (AC)} \\ \text{inversions} &= \text{fix o immobilitzat (AF)} + \text{circulant (AC)} \end{aligned}$$

El **passiu** es classifica inicialment en dues grans partides:

- **Fons o patrimoni net** (RP) o recursos aportats pels socis o accionistes de l'empresa, ja sigui per aportació directa (capital social) o per reinversió de beneficis obtinguts després d'impostos (reserves).
- **Fons o recursos aliens** (RA): recursos obtinguts als mercats financers per l'empresa per tal de finançar les seves inversions, els quals haurà de tornar a llarg termini (més d'un any) o a curt termini (dins els propers dotze mesos).

$$\begin{aligned} \text{Passiu} &= \text{Patrimoni net (RP)} + \text{Recursos aliens (RA)} \\ \text{AF + AC} &= \text{RP + RA} \\ \text{INVERSIONS (actiu)} &= \text{RECURSOS FINANCERS (passiu)} \end{aligned}$$

i gràficament de la manera següent:

$$\begin{aligned} \begin{array}{|c|} \hline \text{Inversions fixes} \\ \text{(actiu fix o immobilitzat)} \\ \text{(actiu no corrent)} \\ \hline \text{Inversions en circulant} \\ \text{(actiu corrent)} \\ \hline \end{array} &= \begin{array}{|c|} \hline \text{Patrimoni net} \\ \hline \text{Recursos aliens} \\ \hline \end{array} \end{aligned}$$

Pel que fa als recursos aliens, els seus components són:

- **Passiu no corrent:** deutes amb un termini de venciment superior als dotze mesos. Per exemple, préstecs bancaris a més d'un any, préstecs amb garantia hipotecària, etc. És conegut també com a exigible a llarg termini.
- **Passiu corrent:** deutes amb un termini de venciment inferior als dotze mesos. Per exemple: proveïdors, creditors, hisenda, etc. És conegut també com a exigible a curt termini.

El conjunt format pel patrimoni net (recursos propis) i el passiu no corrent (exigible a llarg termini) és conegut com a **capitals permanents**.

2. El compte de resultats i el compte de pèrdues i guanys

El compte de resultats és un document comptable en què es presenten els ingressos, les despeses i, per diferència entre ambdós, el resultat de l'empresa en un determinat període (generalment un exercici econòmic).

$$\boxed{\text{Resultat de l'exercici}} = \boxed{\text{Ingressos de l'exercici}} - \boxed{\text{Despeses de l'exercici}}$$

Quan parlem d'ingressos ens referim a ingressos econòmics (cobraments i drets de cobrament), no a ingressos monetaris (entrades de diners). I quan parlem de despeses ens referim ja a les despeses necessàries per obtenir aquests ingressos ja a despeses que han tingut lloc durant aquest període, amb independència que estiguin pagats o no (sortides de tresoreria).

Quant al compte de pèrdues i guanys:

“Distingeix els resultats ordinaris propis de l'explotació dels que no ho són o dels que s'originen en circumstàncies de caràcter extraordinari.”

De manera que s'estableix una classificació dels resultats de l'exercici que precisa el PGC (Pla General de Comptabilitat) de 2007, tot establint tres nivells o estrats del resultat: resultat de l'explotació, resultats financers i resultats extraordinaris.

Així doncs, la diferència entre el compte de resultats i el compte de pèrdues i guanys rau en la seva estructura o forma de presentació del resultat obtingut.

Però en tots dos estats financers el benefici i la seva estructuració en benefici de l'explotació, financer i, si escau, extraordinari, és idèntic.

3. Estat de fluxos d'efectiu

És un estat comptable que permet avaluar la capacitat de l'empresa de generar tresoreria. Pot calcular-se amb dades històriques (passats) o amb dades futures (previsions). El seu format és:

FLUX DE TRESORERIA PER ACTIVITATS ORDINÀRIES
Cobraments d'explotació Pagaments d'explotació
Tresoreria generada per l'explotació Cobraments financers Pagaments financers
Flux net de tresoreria per activitats ordinàries (a)
FLUX DE TRESORERIA PER ACTIVITATS D'INVERSIÓ
Cobraments per inversió Pagaments per inversió
Flux net de tresoreria generada per activitats d'inversió (b)

FLUX DE TRESORERIA PER ACTIVITATS DE FINANÇAMENT
Cobraments per finançament Pagaments per finançament
Flux net de tresoreria generada per activitats de finançament (c)
FLUX DE TRESORERIA PER ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES
Cobraments extraordinaris Pagaments extraordinaris
Flux net de tresoreria generada per l'exploració (d)
Saldo inicial de tresoreria (e)
Saldo final de tresoreria = e+a+b+c+d

4. Estat de canvis en el patrimoni net

L'estat de canvis en el patrimoni net es compon de dues parts:

- L'estat d'ingressos i despeses reconeguts, que recull els canvis en el patrimoni net a conseqüència de:
  - el resultat de l'exercici (compte de pèrdues i guanys),
  - els ingressos i despeses que s'han d'imputar directament al patrimoni net,
  - les transferències realitzades al compte de pèrdues i guanys conforme al PGC 2007.
- L'estat total de canvis en el patrimoni net, que informa de tots els canvis que hi ha hagut en el patrimoni net derivats de:
  - la totalitat dels ingressos i despeses reconeguts,
  - les variacions en el patrimoni net per transaccions amb els socis o propietaris de l'empresa com a tals,

la resta de variacions en el patrimoni net,
els ajustos al patrimoni net derivats de canvis en criteris comptables i correccions d'errors.

5. Els comptes anuals

Els comptes anuals comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria.

Aquests documents formen una unitat i han de ser redactats conforme al que preveuen el Codi de Comerç, el text refós de la llei de societats anònimes, la llei de societats de responsabilitat limitada i el Pla General de Comptabilitat.

S'han de formular en el termini de tres mesos des del tancament de l'exercici.

Es poden formular comptes anuals sobrevinguts en les ocasions següents:

Document	Condicions per formular el model abreujat
Balanç abreujat	Quan a la data de tancament concorrin dues de les circumstàncies següents: <ul style="list-style-type: none"> • Que el total de les partides d'actiu no superi els 2,850 milions d'euros. • Que l'import net de la xifra de negocis anual no superi els 5,7 milions d'euros. • Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a 50.
Compte de pèrdues i guanys abreujat	Quan a la data de tancament concorrin dues de les circumstàncies següents: <ul style="list-style-type: none"> • Que el total de les partides d'actiu no superi els 11,4 milions d'euros. • Que l'import net de la xifra de negocis no superi els 22,8 milions d'euros. • Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a 250.

<p>Estat de canvis en el patrimoni net</p>	<p>Quan a la data de tancament concorrin dues de les circumstàncies següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Que el total de les partides d'actiu no superi els 2,850 milions d'euros. • Que l'import net de la xifra de negocis no superi els 5,7 milions d'euros. • Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a 50.
<p>Memòria abreujada</p>	<p>Quan a la data de tancament concorrin dues de les circumstàncies següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Que el total de les partides d'actiu no superi els 2,850 milions d'euros. • Que l'import net de la xifra de negocis no superi els 5,7 milions d'euros. • Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no sigui superior a 50.
<p>Estat de fluxos d'efectiu</p>	<p>Quan es formulin el balanç, l'estat de canvis i la memòria en model abreujat no cal formular estat de flux d'efectiu.</p>

4. L'ESTRUCTURA DEL BALANÇ

1. L'estructura del balanç

El balanç és l'estat o document representatiu de la situació patrimonial i financera d'una empresa, atenent a la seva doble perspectiva econòmica (inversions) i financera (recursos o fonts de finançament), en funció del cicle productiu del capital invertit en l'activitat mercantil.

El balanç ens presenta l'estructura de les inversions que l'empresa ha realitzat per al desenvolupament de la seva activitat i com es financen aquestes inversions, és a dir, quina quantia es finança amb patrimoni net i quina amb recursos aliens obtinguts a llarg i a curt termini.

En aquest sentit, el balanç expressa la riquesa que posseeix l'empresa en un moment determinat i l'origen dels seus recursos, però sempre referida a un moment determinat: al 31 de desembre de 20XX, al 30 de novembre de 20XY. Obligatòriament l'empresa ha de presentar un balanç el 31 de desembre de cada any o a la data de tancament del seu exercici econòmic si aquest no coincideix amb l'any natural.

Un exemple de balanç:

ACTIU - INVERSIONS	PASSIU = RECURSOS FINANCERS
Equip tècnic 1.500	Fons propis 2.000
Existències de productes 2.000	Deutes a llarg termini 1.000
Deutors 1.000	Creditors a curt termini 2.000
Tresoreria (bancs) 500	
Total actiu 5.000	Total passiu 5.000

La lectura d'aquest balanç ens diu:

1. El total d'inversions realitzades per l'empresa ascendeix a 5.000 u.m.
2. Aquestes inversions estan classificades en quatre apartats:

• Inversions en equip tècnic	=	1.500	=	30%
• Inversions en productes per vendre (existències comercials)	=	2.000	=	40%
• Drets a favor de l'empresa (clients o deutors)	=	1.000	=	20%
• Diners en bancs	=	500	=	10%
		5.000		100%

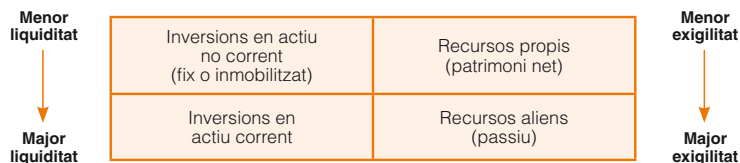
L'actiu del balanç es classifica des d'un punt de vista financer en funció de la seva liquiditat: de menor a major liquiditat, **entenen per liquiditat el temps en què la inversió realitzada es convertirà normalment en diners (en funció del cicle d'explotació de l'empresa).**

D'acord amb això, s'han establert els dos grans grups de classificació de l'actiu:

- a) Inversions en **actiu no corrent** (o immobilitzat).
- b) Inversions en **actiu corrent** (o circulant).

I el passiu es classifica en funció del seu origen: patrimoni net (patrimoni net = aportacions dels accionistes i beneficis reinvertits) **i recursos aliens** a llarg i a curt termini.

Es pot dir també que **el passiu es classifica de menor exigibilitat** (patrimoni net) **a major exigibilitat** (recursos aliens). El patrimoni net s'ha anomenat tradicionalment passiu no exigible, o només exigible quan la societat es dissolgués.

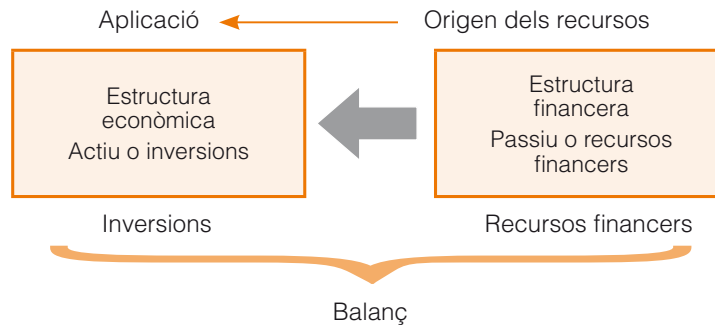

L'exemple anterior s'expressaria gràficament així:

Actiu no corrent 1.500		Patrimoni net 2.000	
Actiu corrent 3.500		Recursos aliens 3.000	
Actiu	5.000	Passiu	5.000

L'actiu corrent està format, en aquest cas, per les existències de productes (2000), els drets a favor de l'empresa o deutors (1000) i els diners en tresoreria (500).

Des d'un punt de vista financer, podem veure-ho així:

L'actiu es desdobra o classifica en els grups següents:

Actiu no corrent	Immobilitzat intangible	Despeses de desenvolupament, patents, marques, aplicacions informàtiques, concessions,...
	Immobilitzat material	Terrenys i construccions, instal·lacions tècniques, maquinària, mobiliari, immobilitzat en curs,...
	Inversions immobiliàries	Terrenys, construccions que es posseeixen per obtenir-ne rendes i/o plusvàlues (no per vendre o per a l'explotació tècnica).
	Inversions financeres	Valors, obligacions, emissions de renda fixa o variable.
	Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	Fiances i dipòsits.
	Amortització acumulada d'immobilitzat	Intangible, material i immobiliari.
	Deteriorament de valor d'actius no corrents	Correccions de valor motivades per pèrdues degudes a deteriorament del valor d'actius no corrents.
	Inversions en empreses del grup i associades	Valors, obligacions, emissions de renda fixa o variable en empreses vinculades.

Actiu corrent	Actius no corrents mantinguts per a la venda	Actius que no estan dedicats a l'explotació i que es pensa posar a la venda aviat.
	Existències	Actius per vendre: matèries primeres, mercaderies, productes en curs,...
	Deutors comercials	Clients i deutors que deuen diners a l'empresa.
	Inversions en empreses del grup i associades a curt termini	Inversions realitzades en valors, obligacions o altres actius financers d'empreses vinculades amb enciment menor de 12 mesos.
	Inversions financeres a curt termini	Inversions realitzades en valors, obligacions o altres actius financers amb venciment menor de 12 mesos.
	Periodificacions a curt termini	Despeses anticipades.
	Efectiu i altres actius líquids	Diners en caixa i bancs.

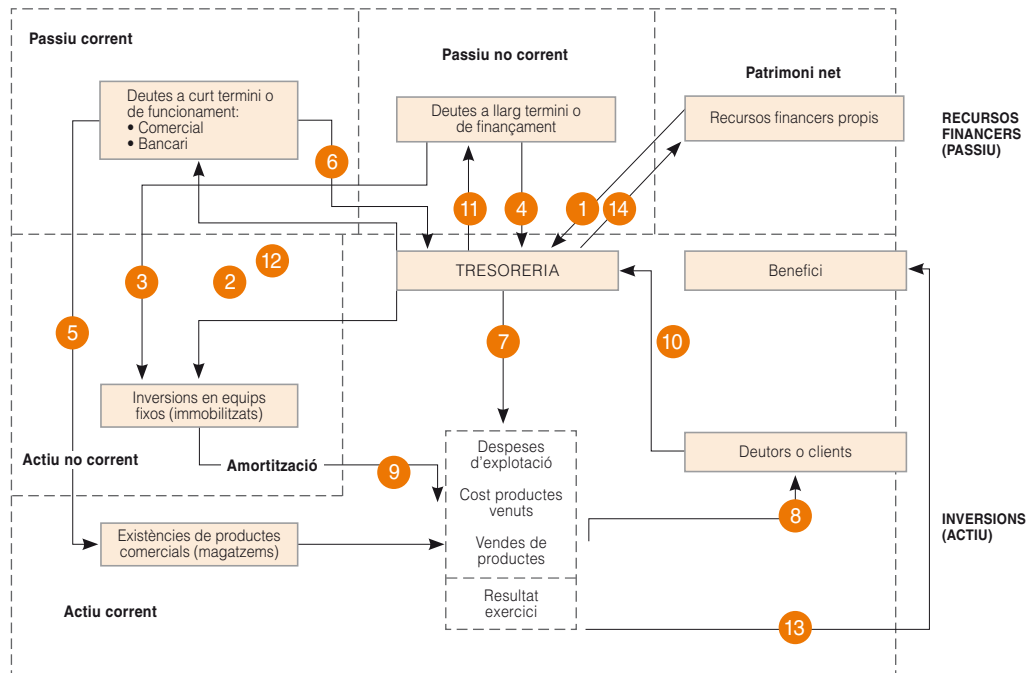
I el passiu en els grups següents:

Patrimoni net	Fons propis	Capital social i reserves.
	Subvencions, donacions i llegats rebuts	Subvencions, donacions i llegats, no reintegrables, atorgats per tercers diferents de socis o propietaris.
Passiu no corrent	Provisions a llarg termini	Obligacions expresses o tàcites clarament especificades pel que fa a llur naturalesa però indeterminades quant a llur quantia definitiva.
	Deutes a llarg termini	Deutes el venciment dels quals s'hagi de produir amb posterioritat als 12 mesos següents.
	Deutes amb empreses del grup	Deutes amb empreses vinculades el venciment dels quals s'hagi de produir amb posterioritat als 12 mesos següents.
	Passius per impost diferit	

Passiu corrent	Provisions a curt termini	Obligacions expresses o tàcites clarament especificades pel que fa a llur naturalesa però indeterminades quant a llur quantia definitiva.
	Passius vinculats amb actius no corrents	Deutes/crèdits adquirits en relació a actius no corrents mantinguts per a la venda.
	Deutes a curt termini	Deutes i crèdits rebuts amb/d'entitats financeres.
	Deutes a curt termini amb empreses del grup i associades a curt termini	Deutes i crèdits rebuts amb/d'empreses vinculades.
	Creditors comercials	Proveïdors, creditors
	Periodificacions a curt termini	Ingressos anticipats.

Ara analitzarem el balanç, però per fer-ho ampliarem i detallarem el cicle del capital invertit a l'esquema següent (referit a una empresa comercial):

Cicle del capital invertit a l'empresa comercial

L'explicació d'aquest gràfic del cicle de capital en una empresa comercial, acceptant una hipòtesi seqüencial lògica (la que va d'**1 a 14**) i fent algunes simplificacions per no perdre el fil de l'exposició, és la següent:

1. Constitució d'una societat anònima i **aportació de recursos financers propis** per part dels accionistes (subscripció i desemborsament total del capital emès).
2. Realització d'**inversions en equips fixos** (o immobilitzat): un local per a oficines, un magatzem comercial o vehicles per al transport dels productes comercials, per exemple.
3. **Finançament d'adquisicions de l'equip fix** a través de deutes de creditors **a llarg termini** (compra d'equip fix amb pagament ajornat superior a 12 mesos).
4. **Obtenció de recursos bancaris** (préstecs) **a llarg termini**, per finançar l'immobilitzat.
5. **Adquisició de productes comercials** per vendre, amb pagament ajornat als proveïdors (en uns terminis de 30 - 60 - 90 dies).
6. **Obtenció de recursos financers** d'entitats bancàries per cobrir necessitats de tresoreria **a curt termini** (deutes de creditors bancaris).
7. Pagament de **despeses d'explotació** de diversa naturalesa (les despeses realitzades per l'empresa també poden ser finançades a curt termini, en la mesura que no es paguin al comptat, però per no complicar més l'esquema circulatori assumim aquesta simplificació).
8. **Venda de productes comercials** a clients: en aquest cas, es produeix una sortida de magatzems i una concessió de crèdit a clients, ja que l'empresa no ven normalment al comptat (els estocs s'han transformat en drets a favor de l'empresa). **Aquesta operació és generadora d'un excedent o benefici, de la mateixa manera que l'anterior dona lloc a un excedent negatiu o a una reducció del benefici.**
9. El càlcul de **amortització de l'equip fix** (el desgast o pèrdua del valor estimat en raó de utilització en el procés productiu-comercial) també és una despesa de l'explotació (un excedent negatiu).

10. **Cobrament dels drets sobre clients:** es recupera la inversió realitzada i el benefici comercial de l'operació.
11. **Pagament de deutes a llarg termini:** devolució d'una part d'aquests recursos aliens.
12. **Pagament de deutes a curt termini** o de funcionament comercial i bancari: devolució d'una part d'aquests recursos aliens.
13. Càlcul o **determinació del resultat de l'exercici** (que suposam que és positiu).
14. **Distribució** d'una part **del benefici** d'exercici als accionistes a través del pagament **del dividend** (no consideram la retenció impositiva així com tampoc no hem contemplat l'IVA a les operacions comercials).

Aquest esquema circulatori exposa, de manera simplificada, els processos més importants d'una empresa comercial:

- Obtenció i devolució de recursos financers aliens.
- Les inversions en equip fix i en béns de corrent.
- La generació i el càlcul del benefici de l'exercici.
- La distribució d'una part del benefici d'exercici en forma de dividend.

Aquests són els processos economicofinancers d'inversió-desinversió que amb més freqüència es produeixen a l'empresa.

La COMPTABILITAT FINANCERA pretén, a través del balanç, presentar en tot moment la situació patrimonial (inversions) i financera (recursos) de l'empresa, en qualsevol moment del cicle productiu. Vegem el desenvolupament d'aquests processos i com es reflecteix en el balanç a través d'un exemple pràctic.

Suposem que una empresa comença la seva activitat mercantil amb un desemborsament per part dels accionistes de la totalitat del capital social emès per un import de 1.000 M.

El balanç després d'aquest fet econòmic seria aquest¹ :

Tresoreria 1.000		←	Capital social 1.000	
Actiu	1.000		Passiu	1.000

Amb part d'aquests recursos adquireix equip fix (una planta d'oficines, un magatzem comercial) per un import de 700 M.

El balanç ara seria el següent:

Equip fix 700 Tresoreria 300		←	Capital social 1.000	
Actiu	1.000		Passiu	1.000

L'actiu quantitativament seria igual (1.000 M.), però estructuralment ha variat: 70% immobilitzat i un 30% de corrent.

L'empresa adquireix altres equips fixos (vehicles, equips de magatzem) per import de 200 M i es compromet a pagar-los en un termini superior a 12 mesos (això és, evidentment, una simplificació, ja que, normalment, aquestes operacions suposen el pagament d'una part al comptat o bé a curt termini mentre que la resta es finança a llarg termini). El balanç ara seria el següent:

Equip fix 900 Tresoreria 300		←	Capital social 1.000 Deutes a llarg termini 200	
Actiu	1.200		Passiu	1.200

1. Prescindim de despeses de constitució i impostos inicials

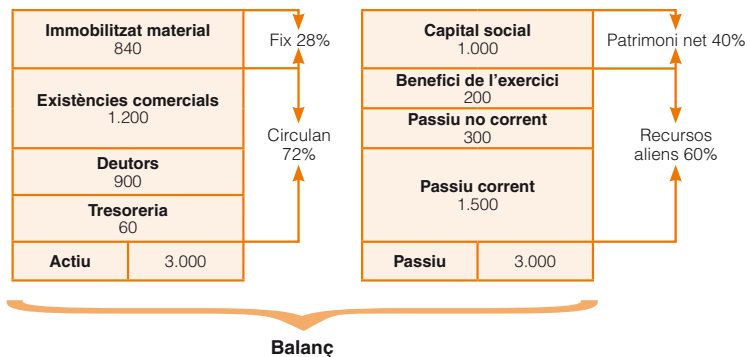
Ara s'ha produït:

- Una variació quantitativa de l'actiu (1.200) i del passiu (1.200).
- Una variació qualitativa de l'actiu (75% d'immobilitzat i 25% de corrent).
- I també qualitativa del passiu (83% de patrimoni net i 17% de recursos aliens).

Si seguíssim posant exemples numèrics dels punts 4 a 14 de l'esquema circulatori del cicle del capital invertit, aniríem veient a través del balanç com van evolucionant les inversions de l'actiu i, si escau, els recursos obtinguts de passiu, tant a nivell qualitatiu com quantitatiu.

El balanç expressaria en cada moment la situació patrimonial i financera de l'empresa.

En acabar un període econòmic la situació que expressaria el balanç podria ser aquesta (una hipòtesi numèrica):

Davant aquest balanç podem formular-nos aquestes dues preguntes:

- Per què el benefici (200) figura en el passiu?
- Per què l'equip fix figura només per 840, quan a l'exemple numèric s'havia parlat d'unes inversions inicials en immobilitzat per 900?

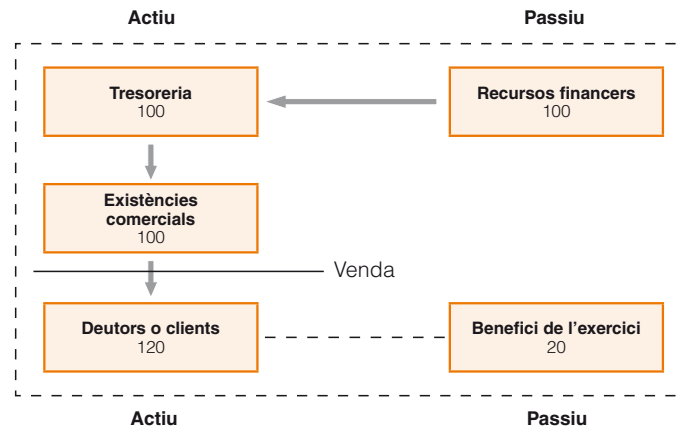
- a) Primera resposta: El benefici de l'exercici (si és positiu) figura en el balanç en el passiu perquè hi reflecteix l'increment de valor produït en les inversions d'actiu com a conseqüència del procés comercial, i per mantenir permanentment la igualtat de l'equació del balanç (actiu = passiu).

$$AF + AC = RP + RA$$

Si una inversió en existències per import de 100 es ven a 120 (tot transformant-se de béns en uns drets de cobrament o clients), s'ha produït un increment de valor a l'actiu de 20, que per mantenir la igualtat del balanç hem de recollir com a benefici al passiu:

$$AF + AC + \Delta AC (20) = RP + RA + B(20)$$

Esquemàticament el procés ha estat aquest:

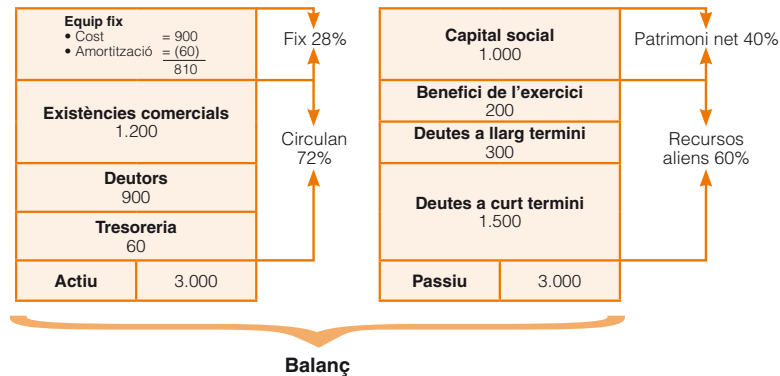
Les despeses d'explotació suposen una sortida de tresoreria que minva l'actiu i en conseqüència el benefici de l'exercici. Per això, si el resultat és negatiu (ingressos < despeses), el resultat negatiu de l'exercici figuraria a l'actiu, recollint la pèrdua experimentada en el procés d'inversió-desinversió (cicle del capital invertit), o bé es presentaria al passiu amb un signe negatiu, essent deduït del patrimoni net.

- b) Segona resposta: Les inversions realitzades havien estat de 900, i si ara figuren per un valor inferior de 840 això vol dir que aquesta diferència (900 - 840 = 60) representa la pèrdua de valor que hem estimat que s'ha produït en l'equip fix per la seva utilització en el procés comercial (amortització de l'equip fix). Aquest import de **l'amortització es considera una despesa d'exploració** i minora el benefici de l'exercici (200).

A la presentació del balanç, l'equip fix figuraria pel seu valor net de 840 milions, però s'expressaria així:

• Equip fix (cost d'adquisició)	= 900
• Amortització acumulada	= (60)
Valor actual	<u>840</u>

I l'esquema del balanç seria, aleshores, aquest:

La lectura d'aquest balanç ens diu:

- 1) El volum d'inversions realitzades per l'empresa ascendeix a 3.000 M.
- 2) Aquestes inversions es distribueixen:

- Un 28% en immobilitzat o equip fix.
  - Un 72% en béns de corrent.
- 3) L'equip fix té un cost d'adquisició de 900 M i s'ha amortitzat per un import de 60 M, la qual cosa representa en torn d'un 6,5%. Això suposa que l'equip tècnic s'amortitza en un termini de 15 anys.
- 4) L'actiu corrent està estructurat de la manera següent:

• Existènciescomercials	= 1.200	= 55,6%
• Deutors o clients	= 900	= 41,6%
• Tresoreria (diners)	= 60	= 2,8%
	2.160	= 100%

- 5) Els recursos financers es distribueixen així:

- Patrimoni net = 40%
- Recursos aliens = 60%

- 6) I els recursos aliens s'estructuren de la manera següent:

• Recursos aliens a llarg termini (exigibilitat a més de 12 mesos)	= 300	= 16,7%
• Recursos aliens a curt termini (exigibilitat a menys de 12 mesos)	= 1.500	= 83,3%
	1.800	= 100%

Aquesta reflexió inicial sobre el balanç ha estat realitzada a partir d'un esquema simplificat del cicle del capital invertit en una empresa comercial.

El cicle de capital en una empresa industrial es més complex.

El gràfic de la pàgina 38 representa el cicle de capital invertit en una empresa comercial. En aquest segon esquema, a més dels processos 4 a 14 semblants als relatius a una empresa comercial, hi hem inclòs:

15 Consum de matèries primeres i altres materials (sortides de magatzem), que s'incorporen a la producció realitzada en el període.

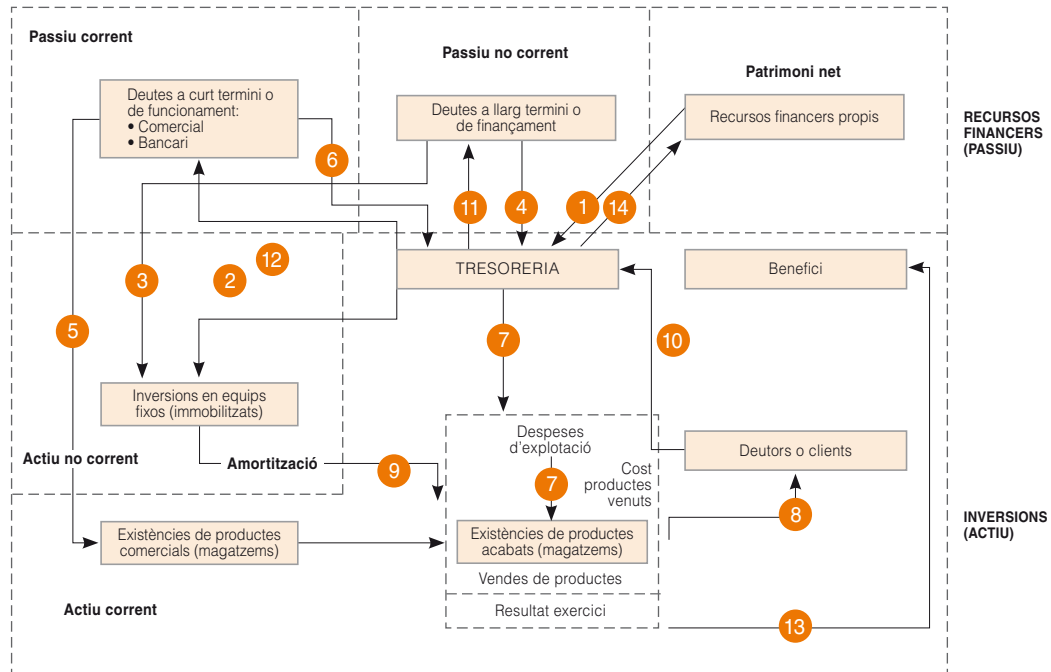
16 Formació del cost industrial dels productes fabricats per incorporació de:

- Els consums de matèries primeres i materials, a més d'una part de les despeses d'explotació (les corresponents a l'àrea industrial o despeses de fabricació, entre les quals hi ha l'amortització d'equips fabrils).

Aquestes despeses de fabricació i els consums de matèries primeres i materials es transformen en productes fabricats (inversions en actiu corrent). Quan aquests productes són venuts, la inversió es recupera a través de la venda i el seu cost forma part en negatiu del benefici de l'exercici:

vendes - cost industrial - altres despeses d'explotació = benefici de l'exercici

Cicle del capital invertit a l'empresa industrial

Fins ara hem estudiat el cicle del capital invertit en una empresa comercial (i també en una empresa industrial), el tipus d'inversions que du a terme l'empresa i d'on pot obtenir recursos per finançar la seva activitat mercantil. Hem classificat les inversions d'actiu en dos grans grups patrimonials:

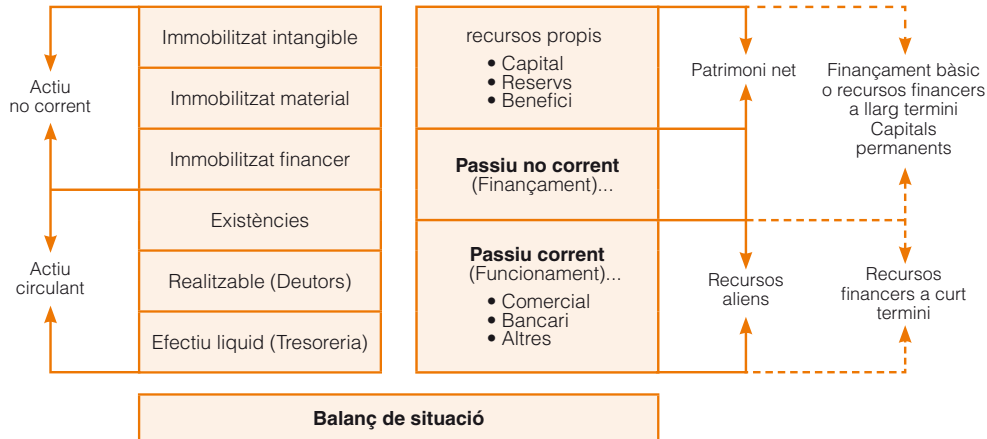
- inversions en immobilitzat
- inversions en circulant

i el passiu en dos grans grups d'origen de fons (o fonts de finançament):

- Patrimoni net.
- Recursos aliens.

Hem estudiat el balanç de situació globalment com a document comptable (o estat financer) on es descriuen les inversions realitzades per l'empresa (actiu) i l'origen dels seus recursos financers (passiu) i hem vist com l'equació del balanç exigeix la igualtat següent:

$$\text{actiu (inversions)} = \text{patrimoni net} + \text{passiu (recursos financers)}$$

5. EL CàLCUL DEL RESULTAT D'EXERCICI

1. El compte de resultats

Per calcular el resultat d'un període econòmic determinat, que pot ser el mes, el trimestre o l'any, cal considerar el corrent real o econòmic dels ingressos i despeses d'aquest període i no el corrent monetari que se'n deriva (cobraments i pagaments).

$$\boxed{\begin{array}{c} \text{resultat d'un període} \\ \text{(RP)} \end{array}} = \boxed{\begin{array}{c} \text{ingressos del període} \\ \text{(IP)} \end{array}} = \boxed{\begin{array}{c} \text{despeses del període} \\ \text{(DP)} \end{array}}$$

Aquest càlcul estimat del resultat es recolza en aquests dos principis comptables:

- **el principi de meritació**
- **el principi de correlació d'ingressos i despeses**

El **principi comptable de meritació** ens indica que la imputació dels ingressos i despeses s'ha de fer en funció del corrent real de béns i serveis, amb independència del moment en què es produeixi el corrent monetari o financer que se'n deriva (cobraments de clients, pagaments de proveïdors i creditors pels productes i serveis adquirits).

D'altra banda, el **principi comptable de correlació d'ingressos i despeses** exigeix que el resultat d'exercici estigui constituït pels ingressos del període menys les despeses realitzades per a la seva obtenció, així com pels beneficis i menyscapes (pèrdues) no relacionats clarament amb l'activitat de l'empresa (ingressos i despeses o beneficis i pèrdues de caràcter financer i extraordinari).

Mitjançant aquest càlcul comptable l'empresa pot conèixer el grau de **creació de riquesa** que aporta al sistema econòmic com a valoració de l'excedent dels seus ingressos econòmics sobre

les despeses i consums de factors productius i financers i, si escau, de les pèrdues i beneficis extraordinaris.

L'estat financer que recull l'origen i formació d'aquest excedent econòmic es denomina **compte de pèrdues i guanys o compte de resultats**. L'estat financer de **pèrdues i guanys** és un compte anual exigít mercantilment, si es refereix als resultats d'un any econòmic i adopta el format del PGC 2007.

Tanmateix, les empreses calculen mensualment els seus resultats a efectes de la pròpia gestió (de la mateixa manera que estableixen mensualment un balanç de situació) amb un plantejament més econòmic: el **compte de resultats**.

Es fa servir el terme **compte de resultats** quan es tracta d'un esquema de presentació en forma de llista i amb una visió econòmica amb els següents nivells de marges i resultats (en referència a una empresa industrial):

- **Marge industrial:** diferència entre la xifra de vendes i el cost industrial dels productes venuts.
- **Marge comercial:** deduint del marge industrial les despeses de comercialització i de distribució (es podria establir un marge comercial de productes diferenciat d'un marge comercial per mercats, ja sigui referit a segments geogràfics o a clients).
- **Resultat econòmic:** o resultat abans de les despeses financeres: deduint del marge comercial les despeses d'estructura de l'empresa. El PGC el denomina **benefici de l'explotació**.
- **Benefici de l'activitat:** deduint del resultat anterior les despeses financeres (i afegint-hi si escau els possibles ingressos financers).
- **Benefici abans d'impostos:** afegint al resultat anterior els ingressos de caràcter extraordinari i deduint-ne les despeses extraordinàries.
- **Benefici després d'impostos o benefici de l'exercici.** També s'anomena resultat o benefici de lliure disposició.

Esquemàticament:

XIFRA DE VENDES					
MARGE INDUSTRIAL				Cost industrial	
MARGE COMERCIAL			Despeses comercials		
BENEFICI D'EXPLOTACIÓ (Resultat econòmic)		Despeses d'estructura			
		Despeses financeres			
Benefici de l'exercici	Impost de societats				

S'utilitza, per tant, el terme **compte de resultats** per referir-se a l'estat financer en el qual les empreses presenten els seus resultats mensuals (parcialment i acumuladament) sense subjectar-se a l'exigència formal del PGC 2007. Això significa que **cada empresa pot construir el seu compte de resultats amb un format diferent**, d'acord amb les seves necessitats d'informació de gestió.

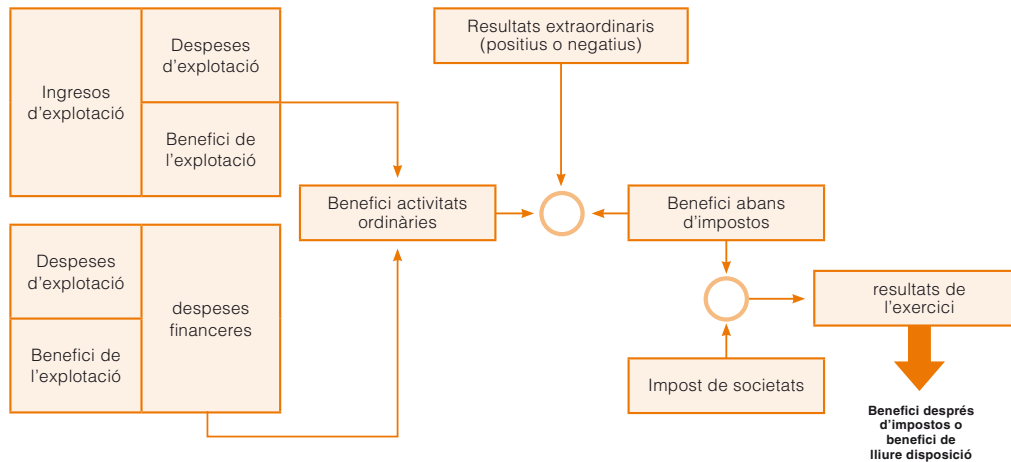
S'utilitza el terme **compte de pèrdues i guanys** per referir-se al model comptable exigít pel PGC 2007. Aquest model d'estat financer en forma de compte (i no de llista) estableix els nivells de resultats següents:

- **Beneficis (o pèrdues) d'exploació:** diferència entre els ingressos i les despeses d'exploació (normalment és un resultat positiu o benefici d'exploació).
- **Resultat financer** (positiu o negatiu): diferència entre els ingressos i les despeses financeres. Amb freqüència el resultat financer és negatiu, perquè l'empresa fa servir recursos aliens a curt i a llarg termini per finançar les seves inversions i només atípicament inverteix excedents de

tresoreria generadors d'ingressos financers (pot tenir un ingrés financer normal: el descompte per pagament immediat que aconsegueixi dels seus proveïdors).

- **Benefici (pèrdues) d'activitats ordinàries**, que és la suma dels dos resultats anteriors.
- **Resultats extraordinaris** (positius o negatius).
- **Beneficis (pèrdues) abans d'impostos**, que és la suma dels beneficis (o pèrdues) d'activitats ordinàries i dels resultats extraordinaris (positius o negatius).
- **Resultat de l'exercici** (benefici o pèrdua), que si és benefici correspon a beneficis després d'impostos (abans s'anomenava benefici net, que és un terme poc afortunat).

Esquemàticament podem expressar-ho així:

Tenim, per tant, que **el resultat és el mateix en ambdós estats financers:**

Els dos comptes o estats financers es diferencien per l'estructura i descripció del resultat, no per la quantia.

Una altra diferència important entre els dos estats financers radica en la **diferent classificació de les despeses:**

- **el compte de pèrdues i guanys classifica les despeses segons la seva naturalesa** i en conseqüència no estableix els marges industrial i comercial de l'empresa,
- mentre que **al compte de resultats es classifiquen les despeses segons la seva funció** (industrial, comercial, d'estructura general) i es determinen els marges industrial i comercial de l'empresa.

Convé recordar que a partir del PGC 1990 el resultat de l'exercici és un **benefici després d'impostos**, és a dir, un benefici calculat després de considerar **l'impost de societats com una despesa de la unitat econòmica**

Comptabilitzar com a despesa l'impost de societats (en aplicació del principi comptable de la meritació) planteja el problema de determinar l'import a considerar com una despesa de l'exercici, ja que aquesta quantitat no té per què coincidir amb l'import a ingressar a Hisenda per aquest concepte tributari (quota a pagar). Això és conseqüència de **les discrepàncies existents entre les normes comptables i les normes tributàries**, ja que una despesa de l'explotació pot no ser deduïble fiscalment en el període en què es produeix i sí en un altre de posterior, per exemple, o bé no ser deduïble per raons fiscals. (La base imposable de l'impost de societats s'obté a partir del resultat econòmic de comptabilitat i realitzant els ajustos que estableix la LIS).

Calcular el resultat d'un període en base al corrent econòmic **real** exigeix aquests requisits:

- A) **periodificar els ingressos i les despeses**, és a dir, imputar-los comptablement al període a què corresponen (en el cas d'una despesa, al període en què es consumeix), la qual cosa suposa l'aplicació del principi de meritació.
- B) **Considerar el possible risc de ruptura del corrent financer**: el risc de no cobrar als clients i que es rompi el corrent monetari de recuperació de les inversions realitzades obliga a dotar provisions per a possibles insolvències dels clients.
- C) **Considerar** també com a despeses **altres riscos previsibles i pèrdues eventuais** amb origen a l'exercici els resultats del qual s'estimen (provisions per a riscos i despeses).

El primer condicionant està basat en els dos principis comptables anteriorment esmentats: **el principi de meritació** (sobretot) i **el principi de correlació d'ingressos i despeses**.

El principi comptable de meritació exigeix considerar com a ingressos i despeses els que realment corresponen al període el resultat del qual es calcula, ja sigui aquest el mes, el trimestre o l'any econòmic, amb independència del moment en què es realitzi el cobrament dels ingressos i el pagament de les despeses

El segon principi exigeix correlacionar:

- ingressos i despeses de l'explotació per determinar el benefici o la pèrdua de l'explotació,
- ingressos i despeses financers per establir el resultat financer, positiu o negatiu
- i igualment els beneficis i pèrdues de caràcter extraordinari.

Els altres dos condicionants (**B** i **C**) són una exigència del **principi comptable de prudència**, que es defineix així:

“Únicament es comptabilitzen e beneficis realitzats a la data de tancament de l'exercici. Al contrari, els riscos previsibles i les pèrdues eventuais amb origen a l'exercici o en un altre d'anterior s'han de comptabilitzar tan bon punt es conequin. A tal efecte es distingeixen les reversibles o potencials de les realitzades o irreversibles.

Igualment, s'han de tenir presents tota classe de depreciacions, tant si el resultat de l'exercici és positiu com si és negatiu”.

Normalment **totes les empreses han de procedir a una periodificació de certes despeses** tant quan calculen resultats mensuals o trimestrals com quan calculen resultats anuals. La raó d'aquesta periodificació és que l'adquisició d'un factor productiu pot no coincidir en un període amb la seva utilització o consum, i gairebé mai no coincideix amb el moment del pagament.

Uns exemples ajudaran a comprendre la necessitat de la periodificació de la despesa:

- Quan es calculen els resultats del mes de gener, per exemple (o els de febrer, març,... juny) cal tenir en compte que el cost de personal en aquest mes ha d'incloure una dotzena part de la paga extraordinària de vacances (que es paga al juliol) i de la de Nadal (que es paga al desembre). Cal, doncs, periodificar les pagues extres al personal.
- Quan es calculen els resultats de gener (mes que prenem com a exemple) s'han consumit uns determinats Kw d'energia a la fàbrica, però encara no s'ha rebut la factura de la companyia elèctrica. Per això, també cal **periodificar els consums d'energia**, si aquesta despesa suposa una quantia important (com és el cas de les empreses industrials).
- Si una societat ha pagat l'assegurança d'incendis dels seus edificis al maig, per exemple, no pot donar aquest import com a despesa del mes de maig, sinó que l'ha de periodificar (en dotzenes parts si calcula resultats mensuals) fins i tot si només calcula resultats anualment, ja que l'assegurança cobreix el risc d'incendis des del maig d'un any fins al maig de l'any següent: cal **periodificar les assegurances anuals**.
- Algunes societats estan obligades a més a **periodificar els ingressos**. Són aquelles activitats mercantils que reben els seus ingressos abans de la prestació del servei: companyies d'assegurances (la prima es paga anticipadament), societats que editen revistes o diaris (la subscripció es paga anticipadament), companyies de transport aeri (el bitllet es compra abans de fer el viatge, que es pot fer al mes següent), empreses constructores, de serveis de manteniment i altres.

Pel que fa a les **correccions valoratives** (o reduccions de valor) d'elements de l'actiu, cal considerar si són:

1. Correccions **permanents o irreversibles**

- Si són ordinàries (conseqüència de l'activitat normal de l'explotació) tenim les amortitzacions (i ja s'ha estudiat que l'amortització o depreciació dels actius fixos materials és una despesa de l'exercici).
- Si són extraordinàries cal donar de baixa el valor de l'actiu corresponent (tant de l'actiu fix com del corrent) i considerar-la una despesa de caràcter extraordinari.

2. Correccions reversibles: l'empresa està obligada a dotar les corresponents provisions en aplicació del principi comptable de prudència comptable, que exigeix considerar les pèrdues i els riscos eventuals com a despeses de l'exercici "tan bon punt es coneguin" i que es puguin per tant estimar (el risc de no cobrar a un client, els riscos per garantia dels productes venuts i altres riscos eventuals).

- Correccions valoratives permanents o irreversibles:
  - Ordinàries → amortitzacions
  - Extraordinàries → donar de baixa de l'actiu
- Correccions valoratives reversibles.
  - Provisions

Les provisions de circulat afecten principalment:

- els crèdits de clients i deutors
- les existències de productes i materials

Per acabar aquest punt, una observació important: **el càlcul del resultat periòdic** (mes, trimestre, any) **és sempre una aproximació al resultat**, és a dir una estimació aproximada en la mesura en què determinades despeses (amortitzacions, provisions) tenen aquest caràcter. D'altra banda, el resultat anual calculat (que pot ser distribuït com a dividend, en tot o en part) pressuposa que l'empresa pot seguir desenvolupant la seva activitat mercantil i recuperar les seves inversions (principi comptable d'empresa en funcionament), la qual cosa no està garantida. En aquest sentit, **el càlcul del resultat assumeix un cert grau de relativitat**.

6. MODELS DE COMPTE DE RESULTATS

---

1. **En una empresa industrial**
2. **En una empresa comercial**

6.1. Models de compte de resultats en una empresa industrial

En aquest punt presentam, amb uns exemples, dos models de compte de resultats referits respectivament a:

- Una empresa industrial, on la producció acabada en un període no coincideix amb la producció venuda (la qual cosa succeeix normalment en tota activitat industrial).
- Una empresa comercial.

Al compte de resultats d'una empresa industrial s'estableixen els següents nivells de marges i resultats:

- **Marge industrial** de productes.
- **Marge comercial** (sense desdoblar per zones geogràfiques, mercats o segments de clients, ja que això correspon al camp de la comptabilitat analítica o comptabilitat de costos i de gestió); podria desdoblar-se en **marge comercial de productes i marge comercial de l'empresa** (diferenciant a tal efecte les despeses comercials imputables directament a productes de les despeses comercials a nivell d'empresa).
- **Benefici (resultat) d'explotació (BAII)**: benefici abans d'interessos financers i impostos).
- **Benefici (resultat) de l'activitat**.
- Benefici abans d'impostos.(BAI).
- **Benefici d'exercici** o benefici després d'impostos (deduint del BAI la quota corresponent a l'impost de societats).

Aquests comptes de resultats tenen un plantejament econòmic (classifiquen les despeses segons la seva funció i no per la seva naturalesa) i es presenten en forma de llista.

Compte de resultats en una empresa industrial		
• Xifra de vendes	250.000	
• Devolucions de vendes	(2.000)	
• Descomptes i ràpels	(5.000)	
→ Xifra neta de vendes	243.000	= 100%
• Compres matèria primera	50.000	
• Existència inicial	10.000	
• Existència final	(5.000)	
• Consums matèries primeres	55.000	
• Despeses fabricació	85.000	
→ Despesa producció acabada	140.000	
• Existència inicial productes acabats	8.000	
• Existència final productes acabats	(19.000)	
→ Cost producció venuda	(129.000)	
→ Marge industrial productes	114.000	= 47%
• Despeses comercials	(30.000)	
→ Marge comercial d'empresa	84.000	= 34,5%
• Despesa d'estructura	(25.000)	
→ Benefici d'explotació	59.000	
• Despeses financeres	(12.000)	
→ Benefici d'activitat	47.000	
• Despeses extraordinàries	(2.000)	
→ Benefici abans d'impostos	45.000	
• Impost de societats	(12.000)	
→ Resultat d'exercici	33.000	=13,5%
(Beneficis després d'impostos)		

De la lectura d'aquest compte de resultats se'n poden treure les dades següents:

- L'empresa ha obtingut durant aquest període un resultat (després d'impostos) de 33.000.-, que

representa un 13% de la **xifra neta de vendes** o xifra de vendes. D'acord amb l'art. 105 de la LSA 1989, l'**import net de la xifra de negoci** comprèn els imports de la venda dels productes, deduïdes les bonificacions i altres reduccions sobre vendes, així com l'IVA i altres impostos directes.

- El cost **de la producció acabada** està format pels consums de matèries primeres i les despeses de fabricació (personal de fàbrica, energies, amortitzacions, manteniment...). S'ha fet el supòsit que no hi ha producció en curs, ni al començament ni al final del període.
- El **consum de matèries primeres s'ha calculat sumant** (en aquest cas ha estat sumant, però podria haver estat restant o minvant) a l'import de les compres les **variacions d'existències** (*). Això significa, en aquest exemple, que s'ha consumit en valor l'import de les compres del període (50.000.-), ja que aquestes han minvat de 10.000 a 5.000.
- El **cost de la producció venuda** s'ha calculat restant o minorant, en aquest exemple, al cost de la producció acabada (140.000.-) la variació d'existències de productes (negativa d'11.000.-). Això vol dir que, en valor, l'import de la producció acabada (140.000.-) que s'ha venut és 129.000.- i l'estoc s'ha augmentat en 11.000.-. En aquest període, per tant, la producció venuda ha estat inferior en valor a la producció realitzada.
- L'empresa té un **marge industrial** mitjà per producte del 47% i un **marge comercial** mitjà del 34,5%.
- Les **despeses financeres** han suposat un 5% de la xifra neta de vendes.
- Unes **pèrdues extraordinàries** han reduït el benefici de l'activitat en 2.000.-, de manera que ha quedat un benefici abans d'impostos (BAI) de 45.000.- (podrien haver estat produïdes per liquidació d'uns actius fixos o per un sinistre produït a la fàbrica i no cobert per l'assegurança o una altra contingència de caràcter extraordinari).
- Tot i que la quota de l'**impost de societats** és del 35%, aquí representa un 26,7%: cal tenir en compte que el benefici abans d'impostos no té per què coincidir amb la base imposable (existeixen desgravacions i deduccions...).

6.2. Models de compte de resultats en una empresa comercial

Compte de resultats en una empresa comercial		
• Xifra de vendes	200.000	
• Devolucions de vendes	(3.000)	
• Descomptes comercials i ràpels	(2.000)	
→ Xifra neta de vendes	195.000	= 100%
• Compres productes comercials	100.000	
• Existència inicial	10.000	
• Existència final	(8.000)	
→ Cost de venda (cost productes venuts)	(102.000)	
→ Marge comercial productes	93.000	= 47,5%
• Despeses comercials	(34.000)	
→ Marge comercial d'empresa	59.000	= 30%
• Despeses d'estructura	(20.000)	
→ Benefici d'explotació	39.000	
• Despeses financeres	(10.000)	=5%
→ Benefici d'activitat	29.000	
• Ingressos extraordinaris	1.000	
→ Benefici abans d'impostos	30.000	
• Impost de societats	(8.000)	
→ Resultat d'exercici	22.000	= 11%
(Beneficis després d'impostos)		

(*): Variació d'existències

Comentaris a la lectura d'aquestes dades:

- En aquest supòsit, l'empresa ha obtingut el resultat o benefici (després d'impostos) de 22.000.-, que representa un 11% de la xifra neta de vendes.
- Té un **marge comercial** mitjà sobre productes comprats (és una empresa comercial) del 47% i un marge comercial a nivell d'empresa del 30%. A l'exemple anterior no s'havia diferenciat entre

marge comercial de productes (l'equivalent podria ser el marge industrial) i el marge comercial a nivell d'empresa.

- El **benefici d'explotació** representa un 20% de la xifra neta de vendes.
- Les **despeses financeres** representen també un 5% de la xifra de vendes.
- Uns ingressos o beneficis extraordinaris han augmentat el benefici de l'activitat en 1.000.- i han situat el benefici abans d'impostos en 30.000.-.
- L'impost de societats representa també un 26,7% sobre el benefici abans d'impostos.

Les despeses comercials podrien incloure les naturaleses següents:

- personal comercial (sous i càrregues socials)
- viatges i desplaçaments comercials
- publicitat i propaganda
- amortització d'equips i instal·lacions comercials (vehicles, magatzems)
- despeses d'oficines comercials
- provisions per insolvències de clients
- provisions per garantia de productes venuts
- altres despeses d'imputació directa a la funció comercial

VOCABULARI FINANCER BÀSIC

Adaptat al PGC 2007

A

Actiu: Conjunt de béns i drets la titularitat dels quals pertany a una persona física o jurídica. Conjunt d'inversions realitzades per una empresa.

Actiu corrent (circulant): Actius vinculats al cicle normal d'explotació que s'espera vendre, consumir o realitzar en el transcurs d'aquest, els actius financers mantinguts per a llur realització dins l'any i els actius amb venciment, alienació o realització a curt termini o l'efectiu. Actiu a curt termini (menys d'un any).

Actiu no corrent (fix o immobilitzat): Elements de l'actiu que s'empraran durant més d'un cicle normal d'explotació i les inversions financeres a llarg termini (més d'un any). Està constituït per les partides següents: immobilitzacions intangibles, immobilitzacions materials, immobilitzacions materials en curs, inversions immobiliàries, inversions financeres a llarg termini, altres inversions financeres, fiances i dipòsits constituïts a llarg termini.

Amortització: Reflecteix el desgast anual sofert per un actiu fix. Càlcul: repartiment del cost d'un actiu fix (no corrent) al llarg de la seva vida útil. Requereix l'estimació prèvia de quina serà la vida útil i el valor residual de cada bé que s'activa.

Amortització acumulada: Reflecteix el desgast sofert per l'actiu des del moment de la seva adquisició. Import pel qual el cost de l'actiu fix ha estat assignat a despeses d'amortització des que es va adquirir.

Arrendament financer: Acord pel qual l'arrendador cedeix a l'arrendatari, a canvi de percebre una sèrie de pagaments o quotes (pot tractar-se d'un sol pagament o quota), el dret a utilitzar un actiu durant un període de temps determinat amb independència que l'arrendador quedi obligat a prestar serveis en relació amb l'explotació o manteniment de l'actiu en qüestió.

B

Balanç: Document comptable que reflecteix la situació patrimonial d'una empresa en un moment determinat. Es divideix en actiu, passiu i patrimoni net.

Benefici: Diferència entre ingressos i despeses al compte de pèrdues i guanys d'una empresa (quan els ingressos són més grans que les despeses); magnitud que al balanç apareix al passiu, com a element constituït dels fons propis.

Benefici abans d'impost (societats) (BAI): Benefici abans de deduir l'impost de societats. Es calcula afegint o sotraient del benefici net d'explotació els resultats extraordinaris, les rendes de la cartera de

valors i els interessos (resultats financers).

Benefici abans d'interessos i taxes (BAIT): Benefici abans de deduir els interessos i l'impost de societats. Es calcula afegint o sostraint del benefici net d'explotació els resultats extraordinaris i les rendes de la cartera de valors.

Benefici (marge) brut: Quantitat calculada deduint de la xifra de vendes el cost de les mercaderies venudes (cost de producció i de comercialització).

Benefici després d'impostos o tributs (BDI): Benefici net.

Benefici extraordinari: Aquell que no respon a les operacions normals de l'empresa.

Benefici net o benefici després d'impostos (BDI): Quantitat calculada afegint o deduint del benefici net d'explotació els resultats extraordinaris, les rendes de la cartera de valors, els interessos i l'impost de societats.

Benefici net d'explotació: Quantitat calculada deduint del benefici brut les despeses d'estructura (les despeses no incorporades al producte i que corresponen al període), incloses les amortitzacions i provisions.

Beneficis no distribuïts: Part dels beneficis empresarials no distribuïda entre els accionistes, que s'incorpora a les reserves de la societat.

C

Caixa: Disponibilitats de mitjans líquids a l'empresa.

Capital: Partida del balanç formada per les aportacions realitzades o compromeses pels socis, que es concreten documentalment en el cas d'una societat anònima en el capital escripturat, pel qual responen davant tercers.

Capital circulant o necessitats operatives de fons (NOF): Elements d'actiu circulant o corrent (relacionats amb el tràfic de l'empresa) finançats de manera permanent, és a dir, amb fons propis o aliens a llarg termini (passiu no corrent). Es calcula com a:

NOF = existències + deutors comercials + tresoreria necessària – creditors comercials

Capitals permanents: Corresponen al conjunt format pel patrimoni net més el passiu no corrent.

Capital social: Valor nominal de les accions subscrietes d'una societat anònima en un moment determinat; equival a la suma del capital fundacional més les ampliacions posteriors.

Cobrament: recepció (ingrés) de diners o mitjans de pagament (transferència, xec, pagaré), com a contra-

prestació d'una venda o servei executat.

Compra: El que s'adquireix a canvi de diners.

Comptabilitat analítica (o de costos): Branca de la comptabilitat que té per objecte servir d'ajuda a la gestió de l'empresa, computant adequadament els costos i marges dels seus productes i/o dels seus mercats individualment i conjunta, i facilitar la presa de decisions.

Compte a cobrar: Deutors. Diners que deuen al nostre negoci.

Compte a pagar: Quantitat que es deu a un creditor o proveïdor.

Compte de pèrdues i guanys: Conegut també com a compte de resultats, és l'estat comptable que reflecteix el resultat obtingut per una empresa en un període determinat. A l'haver s'anoten tots els ingressos i al deure totes les despeses. El saldo final és l'expressió del benefici o de la pèrdua de l'empresa.

Compte de resultats: Terme equivalent a compte de pèrdues i guanys.

Comptes anuals: Conjunt d'estats comptables i comentaris explicatius que s'han de presentar periòdicament als accionistes i dipositar al Registre Mercantil. Comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria.

Consums: demandes satisfetes, d'uns determinats béns o serveis, valorades en termes econòmics.

Cost: Despesa en què s'incorre en la producció d'un producte o un servei.

Cost de producció: corresponent al procés productiu, format pel cost salarial en mà d'obra directa ocupada en la producció i en materials incorporats, i els indirectes o generals de producció.

Cost directe: Sistema de càlcul de costos que imputa als productes o serveis aquells costos que els són directament assignables amb criteris objectius.

D

Depreciació: Disminució del valor o preu d'una cosa, ja sigui en relació al que tenia abans, ja sigui comparant-la amb d'altres de la seva classe. Pèrdua del valor comptable soferta pels béns, deguda normalment al seu funcionament, ús i gaudi, sense perjudici que es consideri, així mateix, l'obsolescència que els pugui afectar. Disminució del tipus de canvi d'una divisa amb relació a una altra per un deteriorament continuat.

Descapitalització: Procés pel qual va minvant el capital de l'empresa, ja sigui perquè es reparteix, es consumeix o no es reposa.

Despeses: Quantitats de diners utilitzades en la gestió d'un negoci que no afegixen valor als seus actius.

Així doncs, estan destinades a l'adquisició de béns i serveis per al consum, ja sigui en el procés de producció on per a tercers.

Despeses anticipades: Despeses comptabilitzades en l'exercici que es tanca i que corresponen al següent, per la qual cosa es resten de les despeses comptabilitzades i s'inclouen en un compte de l'actiu del balanç.

Despeses d'amortització: Amortització aplicada durant l'exercici comptable.

Despeses d'explotació (de fabricació o de producció): Despeses derivades de l'activitat principal i habitual de l'empresa imputables al procés productiu: mà d'obra directa, matèria primera i despeses de fabricació.

Despeses diferides: Despeses que es meritaren en el futur encara que ja s'hagin pagat.

Despeses extraordinàries: Pèrdues i despeses de quantia significativa que no s'hagin de considerar habituals o periòdiques en l'activitat de l'empresa.

Despeses financeres: Despeses derivades de la contractació i ús de finançament aliè.

Despeses fixes (d'estructura): Les despeses fixes es produeixen independentment del volum de producció. Així doncs, són totes aquelles despeses provocades per l'estructura de l'empresa i no imputables a les vendes.

Despeses no deduïbles: Despeses anuals no deduïbles de la base imposable d'un tribut.

Despeses plurianuals: Despeses que es contreen en un determinat exercici però la repercussió econòmica de les quals és de projecció plurianual, és a dir, de diversos exercicis o períodes comptables. Es consideren, per tant, despeses activables (apareixen a l'actiu del balanç mentre no arriba l'exercici en què es traspassen al compte d'explotació).

Despeses postvenda: Despeses destinades a cuidar els interessos o a satisfer les necessitats dels clients un cop realitzada la venda.

Despeses variables: Despeses que varien segons el volum de producció, a diferència de les despeses fixes, que no varien en funció d'aquest.

Deterioraments: Reflecteixen la pèrdua de valor no definitiva de determinats actius (clients, existències, immobilitzat) quan, per exemple, el seu valor de mercat cau per sota del valor d'adquisició.

Deutor: Persona física o jurídica que deu una quantitat determinada per una obligació financera o comercial. El deutor en un crèdit o préstec se sol anomenar prestatari.

Disponible: Part de l'actiu del balanç integrada pels elements patrimonials de lliure i immediata disposició. Comprèn les partides de caixa, bancs, disponible en compte de crèdit i altres conceptes anàlegs.

Dividend: Part del benefici o reserves d'una societat que es distribueix als accionistes. Part que correspon al titular de cada acció. El seu import s'indica en tants d'euros per acció o s'expressa com a percentatge del nominal de l'acció.

E

Estats comptables: Inclouen, normalment, el balanç i el compte de resultats (amb o sense detall del compte de pèrdues i guanys).

Estat de fluxos d'efectiu (EFE): Informa de la capacitat de generar efectiu o equivalents, així com de les necessitats de liquiditat de l'empresa i dels moviments produïts en l'exercici.

Estats d'origen i aplicació de fons: Document comptable que posa de manifest el flux de fons que hi ha hagut en una empresa durant un període de temps. Actualment ha estat substituït per l'estat de fluxos d'efectiu.

Estats financers: Documents generats amb l'objectiu de subministrar informació sobre els recursos d'una empresa i les seves fonts de finançament, així com els canvis que hagi experimentat i informació útil per establir les previsions de fluxos de caixa d'aquesta empresa. Així doncs, informen sobre actius, passius, patrimoni net, despeses i ingressos, així com altres canvis en el patrimoni net i sobre els fluxos d'efectiu.

Estoc: Existències.

Estructura financera: Relació entre les diferents masses de passiu d'una societat. És a dir, distribució, segons origen i termini, del finançament total de l'empresa entre les diverses fonts de finançament.

Excedents de tresoreria: Excés (o superàvit) de liquiditat en caixa i bancs a favor de l'empresa.

Exigible: Part del passiu que comprèn els deutes i les obligacions concretes per l'empresa amb tercers en un moment donat.

Exigible a curt termini (passiu corrent): Deutes amb un termini de venciment no superior a un cicle d'exploració (que sol ser un any, si bé existeixen excepcions).

Exigible a llarg termini (passiu no corrent): Deutes amb termini de pagament superior a un any. Bons, obligacions o préstecs. Els titulars són creditors i reben un interès, però no són accionistes.

Existències: Actius posseïts per a ser venuts en el curs normal de l'exploració, en procés de producció de cara a la seva posterior venda o en forma de subministraments per a ser consumits en el procés de producció o en el subministrament de serveis.

F

Fallida tècnica: Situació en què una persona física o jurídica no pot pagar els seus deutes, ni tan sols liquidant tots els seus béns, ja que el seu passiu exigible és superior al seu actiu. Fons propis negatius perquè les

pèrdues acumulades han superat el capital i les reserves.

Finançament: Obtenció dels recursos financers necessaris perquè l'empresa dugui a terme la seva activitat. Convencionalment, se solen distingir les fonts de finançament següents: autofinançament (beneficis i amortització) i finançament extern (pròpia o aliena).

Flux de caixa (cash flow) comptable o recursos generats per l'empresa: quantitat resultant de sumar al benefici després d'impostos les despeses que no representen sortida d'efectiu (amortització i provisions).

Flux de caixa (cash flow) operatiu o free cash flow (FCF): Són els fluxos de caixa generats per les operacions de tràfic de l'empresa després d'impostos i sense tenir en compte el finançament de l'empresa. Així doncs, és l'efectiu disponible un cop atesos tots els pagaments requerits per les noves inversions de caràcter permanent, tant en actius fixos com en necessitats operatives de fons (NOF). Es calcula com a:

FCF = BAIDI + A + P - increment AF – increment de NOF

On BAIDI = benefici abans d'interessos i després d'impostos.

A = amortitzacions

P = provisions

AF = actiu fix (no corrent)

NOF = necessitats operatives de fons

Fons aliens: Terme equivalent a exigible.

Fons propis: Terme equivalent a recursos propis i patrimoni net.

Imatge fidel: Principi comptable fonamental que exigeix que els estats financers ofereixin una visió raonablement exacta de l'autèntica situació economicofinancera de l'empresa.

Immobilitzat (actiu): Comprèn els elements patrimonials destinats a servir de manera duradora en l'activitat de l'empresa. Es divideix en material, intangible i inversions immobiliàries.

Immobilitzat intangible: Actiu immaterial que no es pot tocar, com ara la propietat industrial, les aplicacions informàtiques, les despeses de recerca i desenvolupament, les concessions administratives, els drets de traspàs i el fons de comerç.

Immobilitzat material: elements patrimonials tangibles destinats a servir de manera duradora en les activitats de l'empresa mitjançant el seu ús en la producció de béns o subministrament de serveis o per a fins administratius.

Immobilitzat tangible: Actiu que pot ser físicament identificat i tocat, com ara terrenys i béns naturals, construccions, instal·lacions tècniques, maquinària i utilitatge, mobiliari, elements de transport, equips per al processament de dades.

Ingressos (ingressos de les vendes): Entrades de diners o mitjans de cobrament a l'empresa procedents de la venda de béns o serveis típics de la seva explotació. En sentit ampli, es consideren també ingressos els ingressos financers i els ingressos accessoris a l'explotació o atípics, o per qualsevol transacció que doni lloc a un cobrament o dret de cobrament, sempre que no tinguin origen en aportacions, monetàries o no, dels socis o propietaris.

Ingressos anticipats: Ingressos comptabilitzats en l'exercici que es tanca i que corresponen al següent.

Ingressos diferits: Ingressos que es meritaren en el futur encara que ja s'hagin cobrat.

Interessos: Remuneracions que es paguen o es reben per l'ús temporal dels diners. Consten de dos components: una compensació que cobreix la depreciació dels diners per efecte de la inflació i una taxa de rendibilitat real que compensa del risc d'insolvència i de la pèrdua de liquiditat.

Inventari físic: Recompte d'existències en què es comproven in situ i mitjançant un recompte personal les quantitats disponibles de cada producte.

Inversió: Compra de béns de capital per produir béns de consum o altres béns de capital. És una despesa destinada a augmentar la producció i per tant es contraposa al consum. Actiu que es compra amb el fi d'obtenir-ne uns ingressos o plusvàlues en el futur.

Inversions financeres permanents: Inversió a llarg termini (més d'un any), sovint en accions o obligacions. Figuren a la rúbrica "actius immaterials financers" del balanç.

Inversions immobiliàries: Immobles que es posseeixen per obtenir rendes i/o plusvàlues.

L

Liquiditat: proximitat d'un actiu a la seva conversió en diners en efectiu.

Llindar de rendibilitat: Volum de negoci que permet cobrir les despeses fixes i a partir del qual es generen beneficis. També s'anomena punt mort.

M

Marge: Benefici de vendes després de deduir-ne el cost de les mercaderies venudes, calculat en forma de percentatge sobre les vendes.

Marge brut: Diferència entre la xifra de vendes i el cost de les mercaderies venudes (cost de producció).

Marge comercial: Diferència entre les vendes i els costos necessaris per aconseguir-les (despeses de producció i de comercialització). Marge brut menys despeses de comercialització.

Massa patrimonial: Conjunt de comptes que tenen la mateixa funcionalitat econòmica o financera.

Matèries primeres: Les que mitjançant elaboració o transformació es destinen a formar part dels productes fabricats.

Memòria: És un document que forma part dels comptes anuals i l'objectiu del qual és completar, ampliar i comentar el balanç i el compte de pèrdues i guanys.

Meritació: Principi comptable segons el qual per determinar el resultat d'una societat en un període concret s'han de considerar els ingressos i despeses realment produïts en aquest període, amb independència de quan es cobren o paguen.

O

Obsolescència: Desplaçament d'una tecnologia o producte per un altre d'innovador que realitza la mateixa funció amb més eficiència.

P

Pagament: sortida de caixa.

Pagaments anticipats: S'hi inclouen partides que, com les corresponents a subministraments (lloguers, telefonia, assegurances,...) es paguen per avançat.

Palanquejament financer: Concepte que descriu l'impacte que té sobre la rendibilitat financera la introducció d'una càrrega financera fixa (deute) dins l'estructura financera de l'empresa. S'anomena palanquejament positiu o negatiu segons si augmenta o disminueix la rendibilitat financera.

Palanquejament operatiu: Fenomen derivat de la presència de costos fixos a l'estructura de costos de l'empresa. Consisteix en el fet que un increment percentual de les vendes condueix a un increment percentual superior dels beneficis per la dilució dels costos fixos entre un major nombre d'unitats venudes.

Passiu: Qualsevol deute real o contingent que té una empresa amb tercers. Part del balanç de situació

d'una empresa que reflecteix els seus deutes amb tercers (proveïdors, creditors bancaris, etc.).

Passiu corrent: Està compost pel conjunt dels deutes el termini de venciment dels quals és igual o inferior als dotze mesos.

Passiu no corrent (circulant): Està compost pel conjunt dels deutes el termini de venciment dels quals és superior als dotze mesos.

Patrimoni: Suma del capital més les reserves.

Patrimoni net: Equival a la suma dels actius nets menys els deutes a tercers (passiu corrent i no corrent).

Pèrdues: Saldos negatius en un negoci o operació. Dèficit en el compte de resultats perquè els ingressos són inferiors a les despeses, incloses amortitzacions i provisions.

Periodificació: Assignació dels apunts comptables representatius d'una transacció econòmica al període o exercici a què corresponen. Dóna tractament comptable oportú a aquelles transaccions la influència de les quals s'estén a un exercici diferent d'aquell en què s'han comptabilitzat. És el cas, per exemple, dels cobraments i pagaments diferits.

Pla comptable: Una llista dels comptes que té oberts una empresa, organitzada d'acord amb uns criteris lògics.

Pla General de Comptabilitat (PGC): Pla comptable aprovat pel RD 1514/2007 que conté entre d'altres coses un model de comptes anuals i criteris de valoració, ambdós d'obligat compliment, així com un pla comptable concebut per proporcionar fàcilment les dades necessàries per preparar els comptes anuals segons el model establert. Un instrument de l'estat per normalitzar la presentació de comptes anuals.

Planificació: Activitat organitzada de fixació d'objectius, determinació d'estratègies i posada en marxa dels mitjans materials i personals necessaris per aconseguir aquests fins.

Polítiques comptables: Conjunt de criteris de valoració d'actius, meritació dels ingressos i despeses, dotació de provisions i actualització de xifres històriques adoptats per una empresa perquè la seva comptabilitat reflecteixi de la manera més ajustada possible la seva realitat econòmica subjacent.

Pressupost: Expressió quantificada d'un pla d'actuació fixat per a l'empresa o per a alguna de les activitats que aquesta desenvolupa. Es concreta en un estat de comptes provisional de les despeses i ingressos que s'han d'efectuar durant un exercici o període. Tot pressupost suposa una previsió de xifres en base a uns objectius i supòsits de comportament, i es refereix a un període concret.

Preu d'adquisició: El preu que comprèn, a més de l'import facturat pel proveïdor, totes les despeses addicionals de compra i, si escau, els de posada en funcionament.

Preu de cost industrial: S'estableix quan en el càlcul del preu de cost final d'un producte s'incorporen exclusivament els costos de l'activitat que s'originen pel procés de transformació (aprovisionament i fabricació) i se n'exclouen els de comercialització i administració.

Principis comptables: Una sèrie de sis principis bàsics que han de presidir la preparació dels comptes anuals i que s'enumeren en el PGC 2007.

Principis comptables de general acceptació: Conjunt de normes legals o recomanacions d'entitats privades que regulen la presentació dels comptes anuals i el càlcul de les seves magnituds.

Productes acabats: Els fabricats per l'empresa i destinats al consum final o a la utilització per part d'altres empreses.

Productes en curs: Els que es troben en fase de transformació en un centre d'activitat al tancament de l'exercici i que no són classificables com a productes semiacabats.

Productes semiacabats: Els fabricats per una empresa i no destinats normalment a la venda fins que no siguin objecte d'elaboració, incorporació o transformació posterior.

Proveïdors: Subministradors de mercaderies i serveis utilitzats en el procés productiu.

Provisió: Correcció valorativa aplicada a determinats elements de l'actiu (corrent i no corrent) que es realitza quan no existeixen expectatives raonables de recuperar el valor pel qual aquest es troba registrat al balanç.

Q

Quadre de finançament: Quadre que recull els recursos obtinguts en l'exercici i els seus diferents orígens, així com l'aplicació o l'ús d'aquests.

R

Ràtio de cobertura: Relaciona el total dels fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (FEAE) respecte del total de deutes de l'empresa. Es calcula com a:

FEAE / deutes (passiu exigible)

Ràtio de disponibilitat immediata: Determina els deutes a curt termini que es poden liquidar amb l'efectiu i altres actius líquids de l'empresa. Es calcula com a:

efectiu i altres actius líquids / passiu corrent

Ràtio de liquiditat o solvència a curt termini: Mostra la situació de liquiditat de l'empresa tot relacionant l'actiu corrent amb el passiu corrent. Es calcula com a:

actiu corrent / passiu corrent

Ràtio de tresoreria: Mesura la capacitat de l'empresa per fer front als seus deutes a curt termini amb els seus actius disponibles a curt termini. Es calcula com a:

(efectiu i altres actius líquids + realitzable) / passiu corrent

Realitzable: Elements de l'actiu corrent susceptibles de conversió en recursos líquids. Drets de cobrament amb venciment igual o inferior a un any.

Recurs financer: Mitjà financer de què disposa l'empresa per dur a terme les seves inversions.

Recursos propis: Representa el total dels recursos financers propietat de l'empresa (capital + reserves). Terme equivalent a patrimoni net.

Reserva: Benefici no distribuït entre els accionistes ni destinat al pagament d'impostos i, per tant, a disposició de l'empresa.

Reserva legal: Reserva constituïda obligatòriament per disposició legal.

Reserves estatutàries: Reserves constituïdes conforme als estatuts de la societat.

Reserves voluntàries: Reserves establertes per voluntat dels accionistes i que es nodreixen amb l'aplicació de resultats.

Resultat: Xifra que s'obté deduint dels ingressos en un període determinat totes les despeses. Si el resultat és positiu, s'anomena superàvit o benefici i si es negatiu, dèficit o pèrdua.

S

Solvència: Capacitat per satisfer deutes.

Subproductes: Els de caràcter secundari o accessori de la fabricació principal.

Subvenció a l'exploració: Import rebut a fons perdut de l'estat i/o d'altres entitats públiques o privades a

fi, generalment, de compensar un dèficit d'exploració o assegurar una rendibilitat mínima.

Subvenció de capital: Import rebut de l'estat i/o d'altres entitats públiques o privades per sufragar les inversions per a l'establiment o l'estructura bàsica de l'empresa.

Suspensió de pagaments (concurso de creditors; situació concursal): Situació d'insolvència temporal d'una persona física o jurídica que no pot fer cara al pagament dels seus deutes, encara que posseeixi un actiu superior al seu passiu exigible, dictada per resolució judicial a instàncies del subjecte mateix. Dóna lloc a la discussió i signatura d'un conveni de pagament als creditors en la forma i els terminis que s'acordin.

T

Tangibilitat: Es diu que un bé o un actiu és tangible quan té forma material i, per tant, es pot manejar físicament.

Termini curt: Classificació temporal utilitzada al Pla General de Comptabilitat que recull els venciments per sota de dotze mesos.

Termini llarg: Classificació temporal utilitzada al Pla General de Comptabilitat que recull els venciments superiors a dotze mesos.

Tresoreria: Diners en efectiu que posseeix una empresa. S'hi inclouen diners a la caixa i a bancs i institucions de crèdit. També s'hi poden incloure les inversions financeres a curt termini i els mitjans de cobrament convertibles en diners de manera immediata.

V

Valor comptable d'una empresa (valor en llibres): Coincideix amb el patrimoni net.

Valor afegit: Diferència entre els ingressos i els consums de matèries primeres i de mercaderies, els serveis exteriors i els treballs realitzats per tercers. Suma de salaris, despeses financeres, amortitzacions, provisions i beneficis.

Valor de reposició: Preu actual d'adquisició d'una nova unitat similar a la que es reposa.

Valor en ús d'un actiu: És el valor actual dels fluxos d'efectiu que raonablement s'espera que generi un actiu, actualitzats a un tipus de descompte adequat.

Valor raonable: És el valor de mercat.

Valor residual: Valor de venda d'un actiu en acabar la seva vida útil.

Vendes netes: ingressos obtinguts de l'activitat ordinària de l'empresa un cop deduïts tant els descomptes i bonificacions en factura com els impostos sobre aquestes vendes (IVA, IGIC).

Vida útil: És el període expressat en anys durant el qual s'espera que un actiu amortitzable sigui utilitzat. Pot expressar-se en nombre d'unitats de producció que s'espera obtenir amb el seu ús.

Volum de vendes: Vendes totals mesurades en unitats monetàries o de producte. No inclou impostos.

X

Xifra de negoci: vendes o ingressos totals.

Breu diccionari anglès-català-castellà de termes financers

(Adaptat del llibre Diccionario de términos financieros y de inversión.
Francisco Morcillo i Rafael Isidro Aparicio. McGraw Hill. 1995)

A

- Accounting – comptabilitat - contabilidad
  - Accounts payable - comptes a pagar - cuentas por pagar
  - Accounts receivable – comptes a cobrar - cuentas por cobrar
  - Acid test ratio – ràtio de liquiditat - coeficiente o índice de liquidez
  - Active dividend – dividend actiu - dividendo activo
  - Annual stockholder's meeting – junta general d'accionistes - junta general de Accionistas
  - Asset – actiu - activo
  - Assets Turnover – rotació d'actius - rotación de activos
  - Audit – auditoria - auditoría
-

B

- Balance sheet – balanç - balance
  - Bill of exchange – lletra de canvi - letra de cambio
  - Board of Directors – consell d'administració - consejo de administración
  - Bond issue – emissió d'obligacions - empréstito de obligaciones
  - Book profit – benefici comptable - beneficio contable
  - Break even point – punt mort - punto muerto o de equilibrio
  - Budget – pressupost - presupuesto
-

C

- Capital – capital - capital
- Capital asset – actiu fix -activo fijo
- Capital gain – plusvàlua, guany de capital - plusvalía, ganancia de capital
- Capital loss – minusvàlua - minusvalía
- Capital stock – capital social - capital social
- Cash-flow – flux de caixa - flujo de caja, recursos generados
- Cash management – gestió de tresoreria - gestión de tesorería
- Commercial discount – descompte comercial - descuento comercial
- Consolidated balance sheet – balanç consolidat - balance consolidado
- Control portfolio – cartera de control - cartera de control
- Corporate group – grup d'empreses - grupo de empresas
- Corporative tax – impost de societats - impuesto de sociedades

- Credit balance – saldo creditor - saldo acreedor
  - Creditor – creditor - acreedor
  - Credit rating – avaluació de crèdit, qualificació de solvència - calificación de solvencia
  - Current asset – actiu circulant - activo circulante o realizable
  - Current liability – passiu circulant - pasivo circulante
-

D

- Debit – carregar en compte - adeudar
  - Debit balance – saldo deutor - saldo deudor
  - Debit ratio – ràtio d'endeutament - ratio de endeudamiento
  - Default – fallit - fallido
  - Defaulter –morós - moroso
  - Defaulter stockholder – accionista morós - accionista moroso
  - Deferred charges – despeses amortitzables - gastos amortizables
  - Depreciable asset – actiu amortitzable - activo amortizable
  - Depreciation – depreciació - depreciación
  - Depreciation rate – quota d'amortització - cuota de amortización
  - Direct cost – cost directe - coste directo <coste variable>
  - Discount – descompte, descomptar - descuento, descontar
  - Dividend – dividend - dividendo
  - Dividend yield – rendibilitat per dividend - rentabilidad por dividendo
  - Draft – gir, lletra de canvi - giro, letra de cambio
-

E

- Earnings per share –benefici per acció - beneficio por acción
  - Economic activities tax – impost sobre activitats econòmiques <IAE> - impuesto sobre actividades económicas <IAE>
  - Effective annual rate of interest – taxa anual equivalent <TAE>- tasa anual equivalente <TAE>
  - Equity capital – recursos propis - recursos propios
-

F

- Financial asset – actiu financer - activo financiero
- Financial claim – títol de crèdit – título de crédito
- Financial cost – cost financer - coste financiero

- Financial expenses – despeses financeres - gastos financieros
  - Financial incomes – ingressos financers - ingresos financieros
  - Financial leasing – arrendament financer - arrendamiento financiero
  - Financial leverage – palanquejament financer - apalancamiento financiero
  - Financial repayment – amortització financer - amortización financiera
  - Financing – finançament - financiación
  - Fixed asset – actiu fix - activo fijo
  - Floating asset – actiu realitzable - activo realizable
  - Funds (flow) statement – estat d'origen i aplicació de fons (EOAF)- estado de origen y aplicación de fondos <EOAF>
-

G

- Generally accepted accounting principles <GAPP> – principis comptables generalment acceptats <PCGA> - principios de contabilidad generalmente aceptados
  - Goodwill – fons de comerç - fondo de comercio
  - Gross margin – marge brut - margen bruto
  - Gross profit – benefici brut - beneficio bruto
-

I

- Income statement – compte de resultats - cuenta de resultados
  - Initial expenses – despeses de constitució - gastos de constitución
  - Intangible asset – actiu fix immaterial - inmovilizado técnico inmaterial
  - Interim dividend – dividend a compte - dividendo a cuenta
  - Internal rate of return – taxa interna de rendibilitat - tasa interna de rentabilidad <TIR>
  - Invested capital – capital desemborsat - capital desembolsado
  - Investment – inversió - inversión
  - Investment subsidies – subvencions de capital - subvenciones de capital
  - Issued capital – capital emès - capital emitido
  - Issue premium – prima d'emissió - prima de emisión
-

L

- Leverage effect – efecte de palanquejament - efecto de apalancamiento
- Liability – passiu - pasivo
- Liquid asset – actiu líquid - activo líquido

- Liquidity index – índex de liquiditat - índices de liquidez
  - Long term – llarg termini - largo plazo
  - Long term creditors – creditors a llarg termini - acreedores a largo plazo
-

M

- Majority shareholder – accionista majoritari - accionista mayoritario
  - Marginal cost – cost marginal - coste marginal
  - Market capitalization – capitalització borsària - capitalización bursátil
  - Market share – quota de mercat - cuota de mercado
  - Minority shareholder – accionista minoritari - accionista minoritario
  - Monetary asset – actiu monetari - activo monetario
  - Mortgage – hipoteca - hipoteca
  - Mortgage creditor – creditor hipotecari - acreedor hipotecario
  - Multinational corporation – empresa multinacional - empresa multinacional
-

N

- Net asset – actiu net - activo neto
  - Net profit – benefici net - beneficio neto
  - Net wealth – patrimoni net - patrimonio neto
  - Net worth – actiu net, valor net - activo neto
-

O

- Off balance sheet activities – operacions fora de balanç, compte d'ordre - operaciones fuera de balance, cuentas de orden.
  - Operating leverage – palanquejament operatiu - apalancamiento operativo
  - Operating margin – marge d'exploració - margen de explotación
  - Operating result – resultat d'exploració - resultado de explotación
  - Operating profit – benefici d'exploració - beneficio de explotación
  - Opportunity cost – cost d'oportunitat - coste de oportunidad
-

P

- Paid up capital – capital desemborsat - capital desembolsado
- Parent company – societat matriu - sociedad matriz

- Performance – resultat - resultado
  - Price / earning ratio <PER> – ràtio preu-benefici - ratio precio-beneficio
  - Prime rate – tipus d'interès preferencial - tipo de intereses preferencial
  - Profit – benefici - beneficio
  - Profit and loss statement – compte de pèrdues i guanys - cuenta de pérdidas y ganancias
  - Profit before interest and tax <PBIT> - benefici abans d'interessos i taxes <BAIT> - beneficio antes de intereses e impuestos <BAII>, <beneficio explotación>
  - Public limited corporation – societat anònima - sociedad anónima
-

R

- Rate of inflation – taxa d'inflació - tasa de inflación
  - Rate of interest – tipus d'interès - tipo de interés
  - Rate of return – rendibilitat - rentabilidad
  - Rating – qualificació creditícia - calificación crediticia
  - Real asset – actiu real - activo real
  - Receivable asset – actiu exigible - activo exigible
  - Retail investor – detallista - minorista
  - Return on assets <ROA> - rendiment dels actius - rentabilidad sobre activos
  - Return on equity <ROE> - rendiment dels recursos propis - rentabilidad sobre recursos propios
  - Revolving credit – crèdit renovable - crédito renovable
-

S

- Sales tax – impost sobre les vendes - impuesto sobre las ventas
- Spot – al comptat - al contado
- Spot price – preu al comptat - precio al contado
- Spot transactions – operacions al comptat - operaciones al contado
- Start up expenses – despeses de primer establiment - gastos de primer establecimiento
- Statement of changes in financial position – estat d'origen i aplicació de fons - estado de origen y aplicación de fondos <EOAF>
- Stock – acció - acción
- Stock assesment – dividend passiu - dividendo pasivo
- Stock capitalization – capitalització borsària - capitalización bursátil
- Stockholder – accionista - accionista
- Stockholder profitability – rendibilitat de l'accionista - rentabilidad del accionista
- Stockholders equity – fons propis - fondos propios

- Stockowner – accionista - accionista
  - Suscribed capital – capital subscrit - capital suscrito
-

T

- Tangible asset – actiu fix material - inmovilizado técnico material
  - Theoric value of a share – valor teòric d'una acció - valor teórico de una acción
  - Timing – periodificació - periodificación
  - Treasury capital – autocartera - acción en cartera, autocartera
  - Trend – tendència - tendencia
  - Trend analysis – anàlisi de la tendència - análisis de tendencia
  - Turnover – xifra de negoci, facturació - cifra de negocios, facturación
-

U

- Uncontingent asset – actiu no realitzable - activo no realizable
  - Underproductive asset – actiu antifuncional - activo antifuncional
-

V

- Value added tax – impost sobre el valor afegit, IVA - impuesto sobre valor añadido, IVA.
  - Variable cost – cost variable - coste variable
-

W

- Wealth – riquesa, patrimoni - riqueza, patrimonio
  - Working capital – capital circulant, fons de maniobra - capital circulante, fondo de maniobra
-

Y

- Yearly accounts – comptes anuals - cuentas anuales
  - Yield of financial assets – rendiment dels actius financers - rendimiento de los activos financieros
-

Z

- Zero base budgeting – pressupost de base zero <PBZ>- presupuesto en base cero <PBC>

